

**EKSPERTPANEL OM CORONAS
AFLEDTE KONSEKVENSER FOR
SUNDHED OG TRIVSEL –
WORKSHOP OM FOLKESUNDHED
OG TRIVSEL**

Den 1. JUNI 2021

COVID-19 RAMMER

NEDLUKNING OG
OMLÆGNING UDEN
SIDESTYKKE

TEGN PÅ NEGATIVE
KONSEKVENSER

EKSPERTPANEL OG
WORKSHOPS

HVOR HAR VI BRUG FOR
MERE VIDEN?
NEGATIVE OG POSITIVE
KONSEKVENSER

HANDLINGER

PROGRAM FOR I DAG

VELKOMST OG RAMESÆTNING, V. ERIK JYLLING

HVAD VED VI OM CORONAS BETYDNING FOR FOLKESUNDHED OG TRIVSEL?

- **Betydningen af Covid-19 krisen for danskernes mentale sundhed og sundhedsadfærd**, v. Lau Caspar Thygesen – professor Statens Institut for Folkesundhed
- **Hvordan har corona påvirket forebyggelsesindsatserne i kommunerne?**, v. Lene Bruun, Sund By Netværket
- **Data om folkesundhed og trivsel i de kliniske kvalitetsdatabaser**, v. Jens Winther Jensen, direktør for RKKP

HVORDAN HAR CORONA PÅVIRKET FOLKESUNDHEDEN OG TRIVSLEN HOS FORSKELLIGE GRUPPER?

- **Gruppe 1: Børn og familieliv**
- **Gruppe 2: Mennesker med særlige behov**
- **Gruppe 3: Unge og voksne**
- **Gruppe 4: Ældre borgere**
- **Fælles opsamling på gruppedrøftelser v. gruppeformænd**

PAUSE

REFLEKTIONER PÅ BAGGRUND AF GRUPPEDRØFTELSE, v. alle

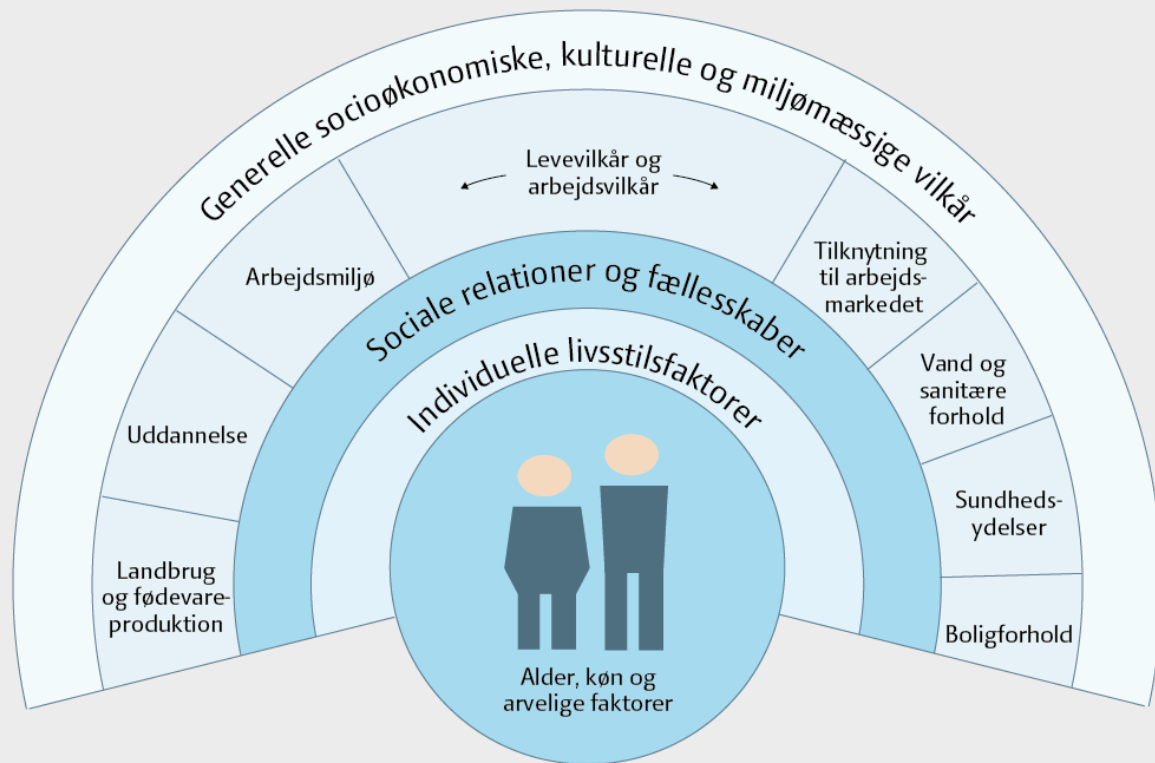
DRØFTELSE AF MULIGE HANDLINGER

OPSAMLING OG TAK FOR I DAG, V. ERIK JYLLING

”PRODUKTER”

- Løbende offentliggørelse på regioner.dk
- Efter hver workshop udarbejdes korte opsamlinger
- Afslutningsvist:
 - Et samlet og opsamlende dokument med ekspertpanelets konkrete anbefalinger til handlinger, indsatsområder og læringspunkter

**Hvordan er det gået med folkesundheden
og trivslen under corona?**

FOLKESUNDHED OG TRIVSEL

Livsstilsfaktorer

Rygning - er der blevet røget mere eller har flere søgt hjælp til rygestop?

Gratis hjælp til rygestop i forbindelse med test for COVID-19

Tirsdag d. 17. november 2020

COVID-19 kan have en særlig alvorlig påvirkning på rygere. Nu bliver der tilbudt hjælp til dem, der ønsker at bruge corona som en anledning til at kvitte smøgerne.

Region Sjælland vil gøre det lettere at tage beslutningen og derfor vil rygere, der testes på tre udvalgte testcentre i regionen, nu gøres opmærksom på de muligheder, der er ude i kommunerne.

Fra denne uge vil personalet på regionens testcentre i Maribo, Næstved og Roskilde henvise rygere til gratis rådgivning. Uformelle undersøgelser på centrene viser, at Corona gør rygerne særligt motiverede og interesserede i hjælp. Region Sjælland vil derfor benytte lejligheden til at række ud til borgerne.

ROSKILDE SUNDHED

Corona skubber rygestop-kurser ud i skoven: "Meget nemmere at motivere folk"

Coronavirus har fået flere og flere kommuner til at rykke deres rygestopkurser i naturen, hvor der er mindre smittefare og masser af frisk luft, når rygetrangen skal knækkes.

Rekordmange danskere bliver røgfri med populær app

09-05-2020

I april oplevede den gratis rygestop-app E-kvit en eksplosion i antallet af tilmeldinger. Både højere pris på tobak og bekymringen for coronavirus har givet rygere en ekstra grund til at kvitte cigaretterne.

GÆLDENDE

LOV nr 2071 af 21/12/2020

Sundheds- og Ældreministeriet

Yderligere oplysninger >

Lov om ændring af lov om forbud mod tobaksreklame m.v., lov om tobaksvarer m.v., lov om elektroniske cigaretter m.v. og forskellige andre

love¹⁾

(Udmøntning af national handleplan mod børn og unges rygning)

Livsstilsfaktorer

Alkohol – har vi drukket mere eller mindre alkohol under nedlukningen?

Efter strid om corona-druk i Danmark: Institut vil undersøge alkoholvaner under krisen

Nye tal viser danskernes ændrede indkøbsvaner under nedlukningen - også for alkohol.

Unge drikker mindre alkohol under coronakrisen: »Jeg har aldrig siddet for mig selv og drukket en øl«

Fester, festivaler og byture på stribe er aflyst, og mange unge i alderen 15 til 20 år har skåret ned på alkoholforbruget de seneste måneder, viser en ny undersøgelse.

I januar og den første uge af februar fik Alkolinjen 216 henvendelser fra pårørende. I samme periode sidste år fik de 85 henvendelser. Tendensen med flere opkald til Alkolinjen startede allerede under corona-krisen sidste år. I 2020 modtog Alkolinjen dobbelt så mange henvendelser over hele året sammenlignet med 2019.

Livsstilefaktorer

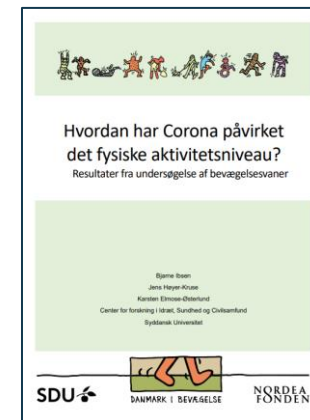
Fysisk aktivitet – hvem blev mere aktive og hvem blev mindre aktive? Og bruger vi naturen mere?

”Personer med højere uddannelser er generelt blevet mere fysisk aktive i fritiden, måske fordi de har arbejdet hjemme og dermed fået mere fleksible muligheder. Desuden vælger de i forvejen ofte fleksible motionsformer som løb eller cykling. Kontanthjælpsmodtagere, derimod, er mindre fysisk aktive end tidligere. Corona har efter alt at dømme øget polariseringen mellem de meget aktive og de meget lidt aktive.”

Bjarne Ibsen professor, Center for forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund ved SDU's Institut for Idræt og Biomekanik

Naturstyrelsens medarbejdere over hele landet har alle oplevet flere mennesker på stierne i naturområderne, flere overnattende på lejrpladserne og flere henvendelser fra borgere.

Tællere i udvalgte naturområder viser også en klar stigning i antallet af besøgende på op til 125 procent i 2020 sammenlignet med året før.

Gruppedrøftelser

Gruppe 1: Børn og familieliv (gruppeformand Morten Hulvej Rod)

Oplæg: Trivsel og hverdagsliv i danske småbørnsfamilier under covid-19-nedlukningen foråret 2020, v. Jonas Cuzulan Hirani, forsker VIVE

Gruppedrøftelse

Gruppe 2: Mennesker med særlige behov (gruppeformand Camilla Palmhøj)

Oplæg: Hvordan har corona påvirket sundheden og trivslen for mennesker med handicap? v. Katrine Tang, Danske Handicaporganisationer

Gruppedrøftelse

Gruppe 3: Unge og voksne (gruppeformand Mette Lolk Hanak)

Oplæg: Sammen – hver for sig, hvordan tackler unge coronakrisen?, v. Janne Tolstrup, Professor Statens Institut for Folkesundhed

Oplæg: Unges mentale sundhed – set fra de unges perspektiv, v. Carsten Obel, bestyrelsesmedlem i LVS og professor i almen medicin og mental børnesundhed ved Institut for Folkesundhed ved Aarhus Universitet

Gruppedrøftelse

Gruppe 4: Ældre borgere (gruppeformand Anne Skriver)

Oplæg: Hvordan har corona påvirket sundheden og trivslen hos ældre? v. Anna Wilroth, Seniorkonsulent Ældresagen

Gruppedrøftelse

Spørgsmål til gruppedrøftelser

- Hvilke primære udfordringer ser I for målgruppen?
- Hvad er de 2-3 vigtigste handlinger ift. gruppens sundhed?

Forslag til handlinger

- Hvor mangler der viden om konsekvenserne af corona for at kunne prioritere og iværksætte de rette indsatser til de forskellige målgrupper?
- Hvad skal der sættes fokus på i stat, regioner, praksissektor, kommuner, foreninger, civilsamfund mv. for at forbedre den aktuelle fysiske og mentale sundhedstilstand som følge af corona hos forskellige grupper?
- Hvad er de 2-3 vigtigste handlinger for at forbedre den aktuelle fysiske og mentale sundhedstilstand hos forskellige grupper?
- Er der nye tilgange, indsatser, strukturer eller samarbejder under corona, som med fordel kan fastholdes efter corona?

Hvordan har corona påvirket forebyggelsesindsatserne i kommunerne?

*– med afsæt i relevant viden og data set fra
et kommunalt perspektiv*

Lene Bruun

Leder af HR og Sundhedsstaben i Billund Kommune
Formand for Sund By Netværkets bestyrelse

Mit oplæg bygger på...

- ✓ Sund By Netværkets videnopsamling ”Refleksioner i en corona-tid” (sept. 2020)

- ✓ Cases fra www.sundeborgere.dk/corona
Sund By Netværkets digitale vidensdelingsportal og erfaringsudveksling på vores temagruppemøder
- ✓ ”Healthy Cities for Building Back Better – Political Statement” samt erfaringer fra andre europæiske lande gennem vores WHO ophav
- ✓ Egne erfaringer.

Fem nedslag...

Vi kommer til at tilbyde flere virtuelle forløb til borgerne i en eller anden form, for at nå andre og flere.

Malene Steiniche Kjær,
Silkeborg Kommune

Under coronaen blev ABC for mental sundhed-rammen, og det at tale arbejdsglæde, mere relevant end før. De ansatte er meget mere bevidste nu om, hvad der betyder noget for deres mentale sundhed.

Mie Majaard, Næstved Kommune

- 1 Virtuelle løsninger som relationsopbyggende eller -begrænsende
- 2 Meningsfulde fællesskaber vigtigere end nogensinde før
- 3 Ulighed i sundhed og nye borgergrupper i kommunens tilbud – tilpasning af de digitale løsninger til målgrupper og indsatser
- 4 Styrket samarbejde på tværs
- 5 Nye fokusområder

Hygiejne HAR stor betydning for vores alles sundhed og er vigtig at holde fokus på.

Tina Wagner, Vejle Kommune

Vi ved det godt, men det er blevet så tydeligt, at sundhedsfremme og forebyggelse kræver tværfaglig indsats... og her under corona har vi set, at tværfagligt samarbejde og hurtig omstilling, kan lade sig gøre!

Merethe Jelsbak Raundahl, Viborg Kommune

Nogle af vores tilbud bliver mere fleksible og favner en større målgruppe, ved at vi bliver bedre til at bruge den digitale værktøjskasse.

Britt Nissen, Viborg kommune

Virtuelle løsninger som relationsopbyggende eller -begrænsende

Virtuel patientundervisning i Egedal Kommune

Patientundervisning af diabetes-, KOL- og hjerteborgere – et rehabiliteringstilbud i en tid, hvor disse borgere ellers ikke modtager noget tilbud pga. samværsrestriktionerne

Telefonisk Rygestop i Aalborg Kommune

Alle borgere over 18 år tilbydes rygestopforløb over telefonen

Webmotion med Frederiksberg Sundhedscenter

Holdtræning, motion og fællesskab på Jitsi-plattformen.

2 Meningsfulde fællesskaber vigtigere end nogensinde før

Sammen hver for sig i Horsens

Meningsfulde fællesskaber og mental sundhed på digitale platforme

Vindueskoncerter på plejehjem i Aarhus Kommune

*Samarbejde mellem orkestre, musikskoler og plejehjem i Aarhus Kommune
Koncerter og dans med det formål at reducere plejhjems-beboernes
oplevelse af ensomhed under corona, fastholde de ældres kulturelle indhold i
hverdagen, og deres livskvalitet.*

*Under coronaen blev ABC for
mental sundhed-rammen, og
det at tale arbejdsglæde, mere
relevant end før. De ansatte er
meget mere bevidste nu om,
hvad der betyder noget for
deres mentale sundhed.
Mie Majgaard, Næstved
Kommune*

Ulighed i sundhed og nye borgergrupper i kommunens tilbud – tilpasning af de digitale løsninger til målgrupper og indsatser

Coronaskoler i Københavns Kommune

Uddannelse af lokale Corona aktører i udsatte boligområder i samarbejde med boligorganisationer og helhedsplanerne

Demensmedarbejdere på hjemmebesøg i Lejre Kommune Med et nedlukket daghjem havde personalet mulighed for hjemmebesøg og det gav i den grad kvalitetstid for både borgere og ansatte.

Køge Kommunes Coronapatrulje
– lommepengejob...

- 3 Ulighed i sundhed og nye borgergrupper i kommunens tilbud – tilpasning af de digitale løsninger til målgrupper og indsatser

3

Ulighed i sundhed og nye borgergrupper i kommunens tilbud – tilpasning af de digitale løsninger til målgrupper og indsatser

Muligheder for den strukturelle forebyggelse

→ Markant lavere smitte med andre infektionssygdomme

- Ændret alkoholkultur ved begrænset natteliv
- Forældre på afstand i børneinstitutioner giver en mere tryk og roligere hverdag for børnene
- Erfaringer fra skoleområdet...
- Brug af udeområder...
- Ect. Ect.

Styrket samarbejde på tværs

Strategisk samarbejde mellem Aarhus Kommune og de lokale arbejdspladser om at højne medarbejdernes trivsel og sundhed via en strategisk indsats.

Vi ved det godt, men det er blevet så tydeligt, at sundhedsfremme og forebyggelse kræver tværfaglig indsats... og her under corona har vi set, at tværfagligt samarbejde og hurtig omstilling, kan lade sig gøre!

Merethe Jelsbak Raundahl, Viborg Kommune

Det er blevet tydeligt, hvor hurtigt vi kan og skal kunne omstille os i en foranderlig verden. Dermed opstår nye muligheder for at nytænke "plejer", hvor vi "bygger broen mens vi går på den".

Christian Høgh Gregersen, Sund By, Horsens Kommune

5 Nye fokusområder

- ✓ Stærkt behov for videndeling gennem Sund By Netværkets temagrupper:

- Styrket samarbejde mellem regioner og kommuner

- Hygiejne

- Folkesundheden i, og efter, en coronatid (tidl. kaldet Forebyggelse af Covid-19 blandt etniske minoriteter)

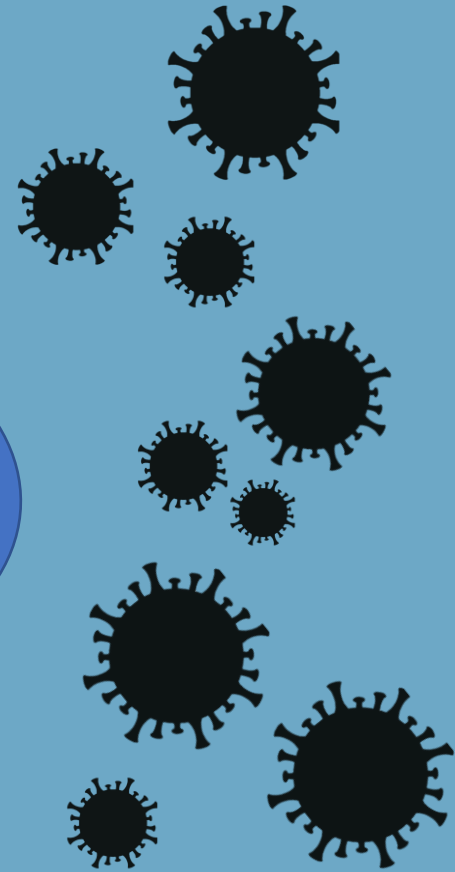

Nye fokusområder

Broderi af Margit Jørgensen, borger Høje-Taastrup Kommune

Leave no one
behind...
Build back better...
City resillance...
WHO fokus!

Så: Hvordan har corona påvirket forebyggelsesindsatserne i kommunerne?

Stærkt samarbejde
bevist – alle har
bidraget for samme
sag!

Fortsat styrke samarbejde på
tværs

Opsamling på
udfordringer og
muligheder på
coronanens afledte
effecter

Fortsat samle op på læring

Accelereret de
strukturelle
forebyggelsesindsatser

Mere fokuserede investeringer i
folkesundheden

Nye arenaer og områder
kommer til at fylde
forebyggelsesdagsorden
en.

Fortsat vidensdeling i Sund By
Netværkets temagrupper.

Kommunale opgaver under coronapandemien

- KL direktørmal dagligt
- Værnemidler, isolationsfaciliteter, smitteopsporing, test+vaccinationsfaciliteter og –korps
- Oversættelse og implementering af retningslinjer på tværs af forvaltninger, institutioner, virksomheder og i civilsamfundet og lokalområder.

Tak for jeres opmærksomhed!

Kontakt Sund By Netværket, hvis du vil vide mere.

Vi leverer meget gerne faglige indspark til den fremadrettede diskussion!

Charlotte Iisager Petersen, sekretariatschef

M: cip@sundbynetvaerket.dk, tlf. 24804503

Ældre Sagen

WORKSHOP OM CORONAS KONSEKVENSER FOR FOLKESUNDHEDEN OG TRIVSLEN

Hvordan har corona påvirket sundheden og trivslen hos ældre?

v. Anna Wilroth
Seniorkonsulent
Ældre Sagen
1. juni 2021

Først nogle ord om ældre

- Ældre er forskellige: Fra raske cykelløbere til plejehjemsbeboere?
- Ca. 1.156.000 65+ årige i Danmark + dem, der er 'ældre' også under 65 år
- Alder, socioøkonomisk baggrund, geografi, køn, personlighed, familieforhold, plejeafhængighed, fysisk og kognitiv funktionsevne m.v. har indflydelse på konsekvenser af Corona
- Social ulighed i mental sundhed blandt ældre
- Psykisk sygdom og mistrivsel ofte overset og fejlbehandlet blandt ældre

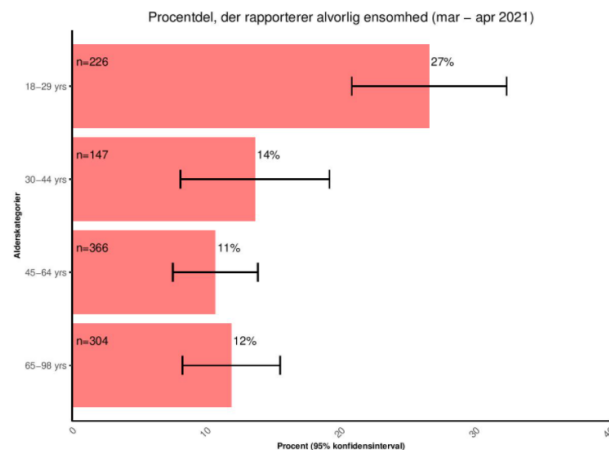
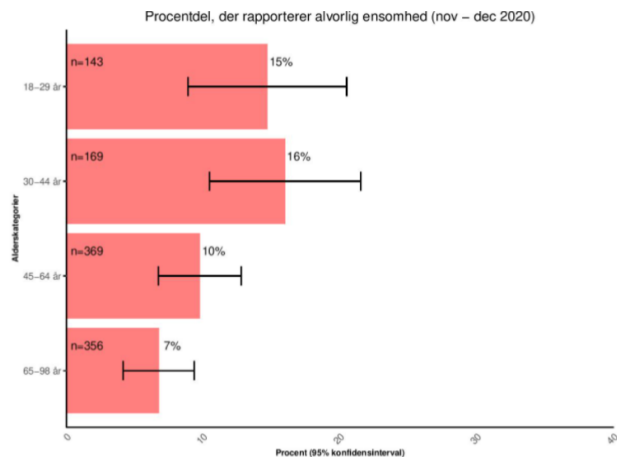

Hvad ved vi om Corona-tiden?

- Ensomheden og mistrivslen er steget
- Det fysiske aktivitetsniveau er blevet dårligere
- Sociale aktiviteter og foreningsliv lukket ned
- Samvær med venner og familie begrænset
- Plejehjem med besøgsrestriktioner
- Tilbud i kommunerne påvirket af nedlukning: forebyggende hjemmebesøg, rehabilitering, genoptræning, rengøring, tilsyn m.v.
- Behandlinger på sygehus m.v. udskudt
- Svære vilkår som pårørende

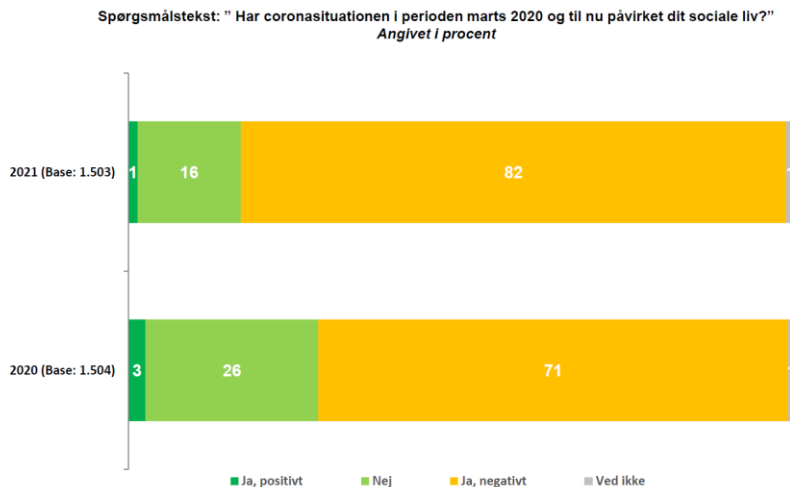
Alvorlig ensomhed

Kilde: "Stå sammen ved at holde afstand – Danskernes håndtering af coronakrisen" Københavns Universitet
<https://coronaminds.ku.dk/resultater/danskernes-ensomhed-siden-starten-af-covid-19-pandemien---opdateret/>

Befolkningsundersøgelse

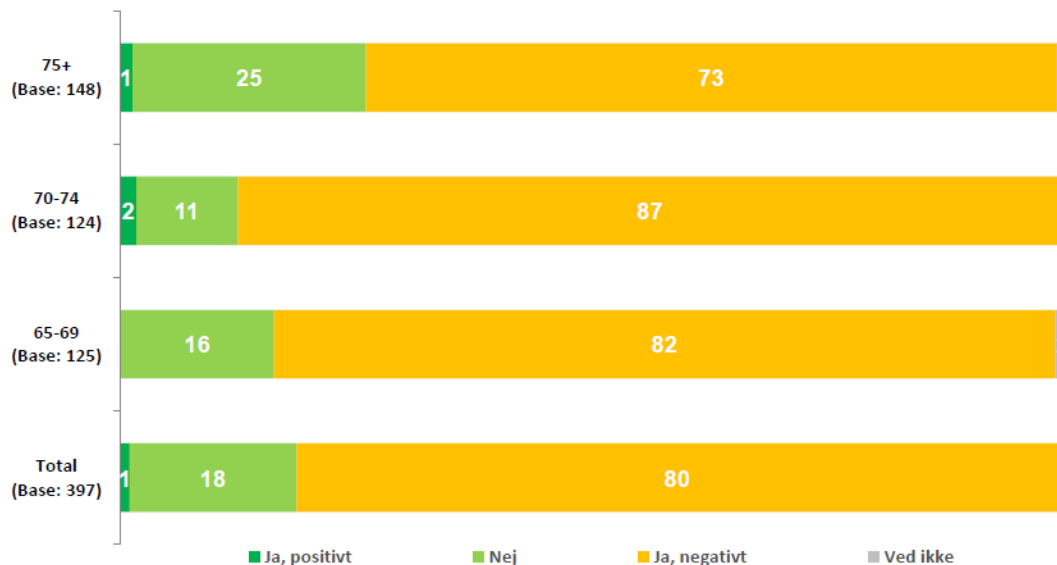
- Gennemført i december og gentaget i februar
- 1.503 danskere over 18 år
- 82 % oplever at deres sociale liv er påvirket negativt. Det er en stigning fra 71 % i december
- 48 % af de 65+årige oplever at deres livskvalitet er blevet negativt påvirket, af dem 37 % i høj eller meget høj grad
- Især dem med dårligt helbred oplever dårligere livskvalitet

Kilde: <https://www.aeldresagen.dk/presse/viden-om-aeldre/analyser-og-undersoegetelser/2021-befolkningsundersoegetelse-coronasituationen>

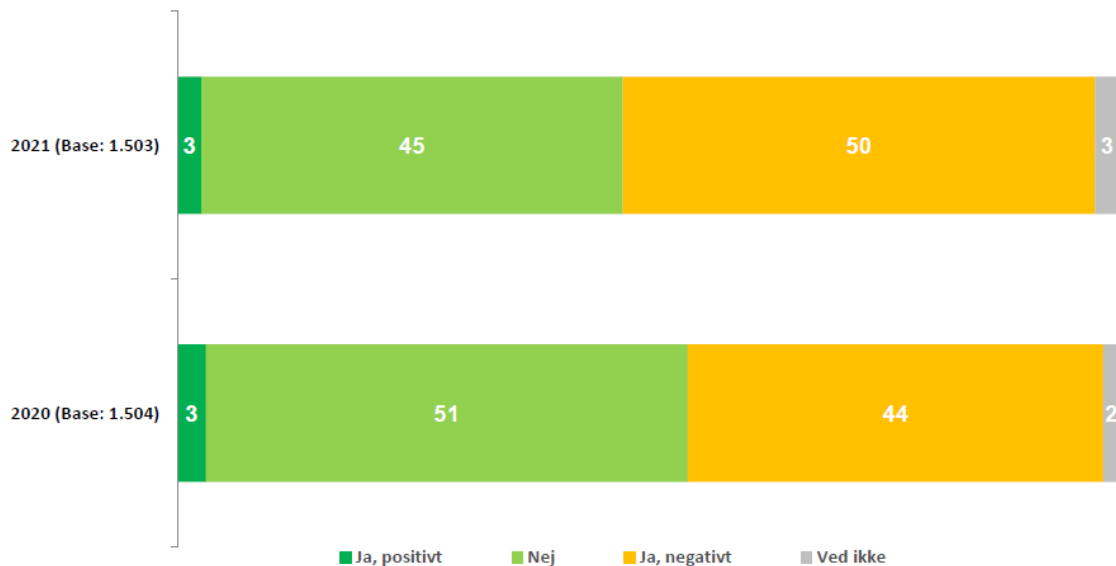
Det sociale liv er påvirket

Spørgsmålstekst: "Har coronasituationen i perioden marts 2020 og til nu påvirket dit sociale liv?"
og "Alder 65+"
Angivet i procent. Base: Alle (397)

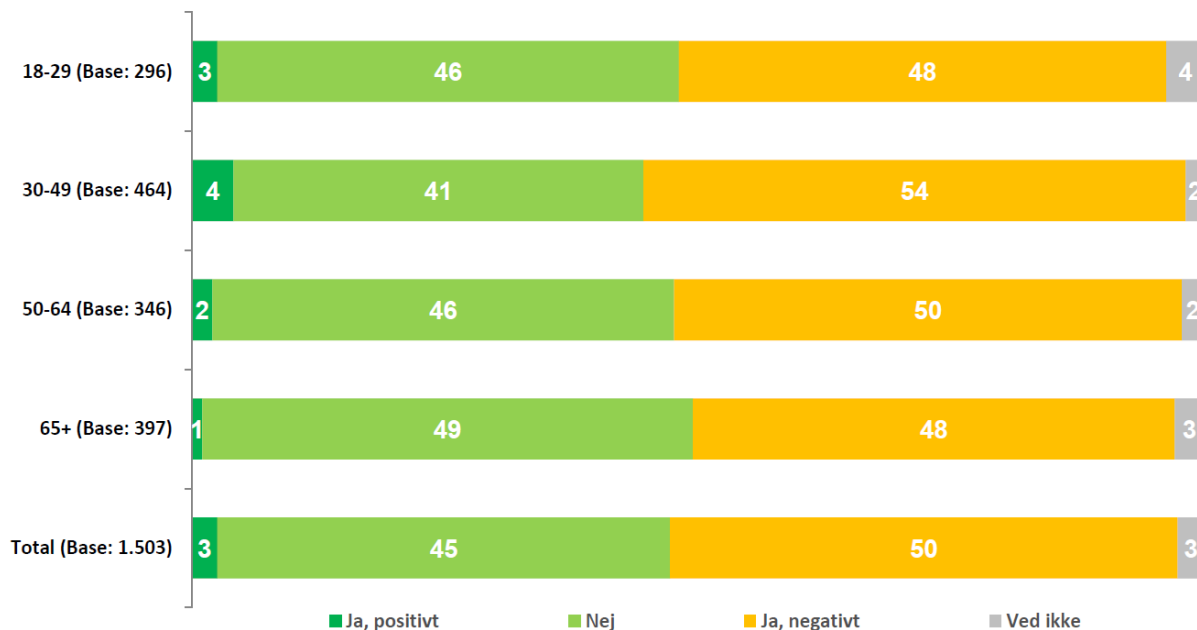
Livskvaliteten følger nedlukningen

Spørgsmålstekst: "Har coronasituationen i perioden marts 2020 og til nu påvirket din livskvalitet?"
Angivet i procent

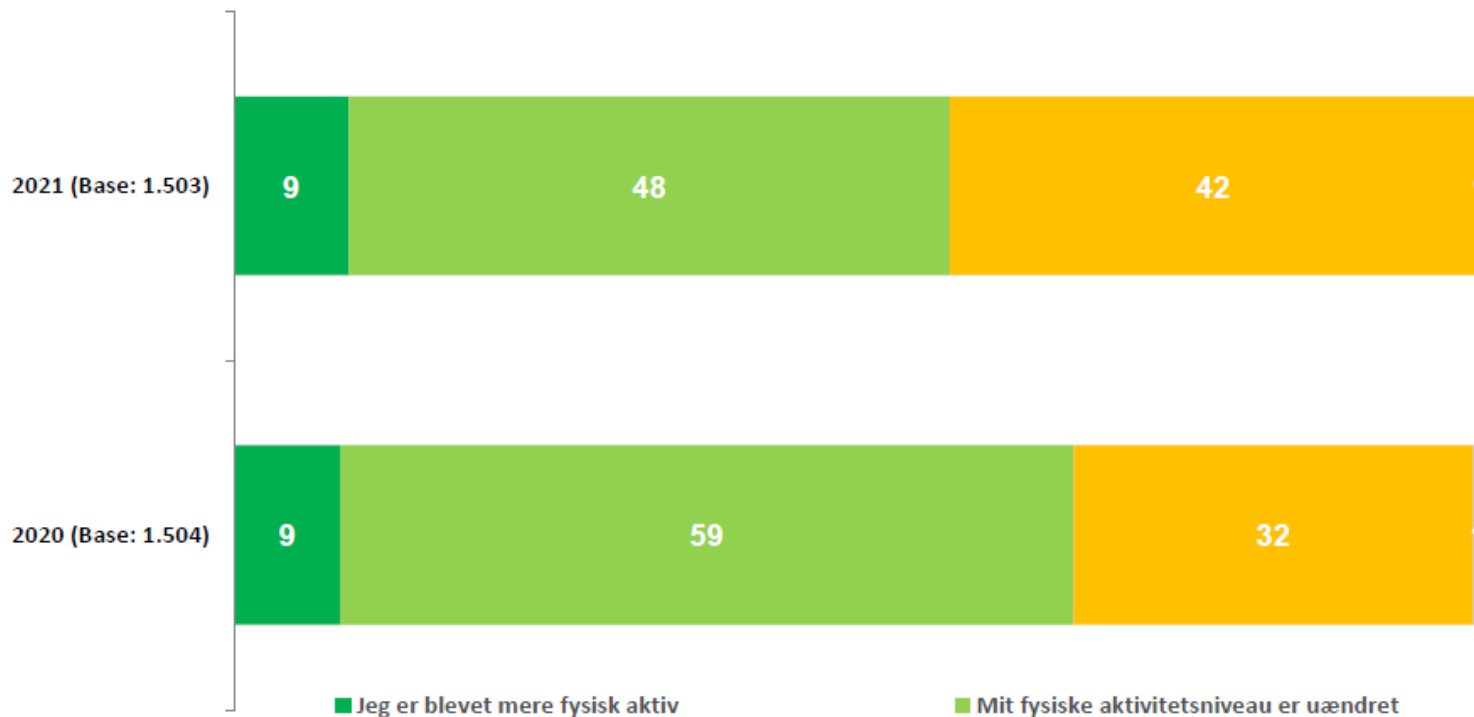

Ikke de store aldersforskelle

Spørgsmålstekst: "Har coronasituationen i perioden marts 2020 og til nu påvirket din livskvalitet?" og "Alder"
Angivet i procent. Base: Alle (1.503)

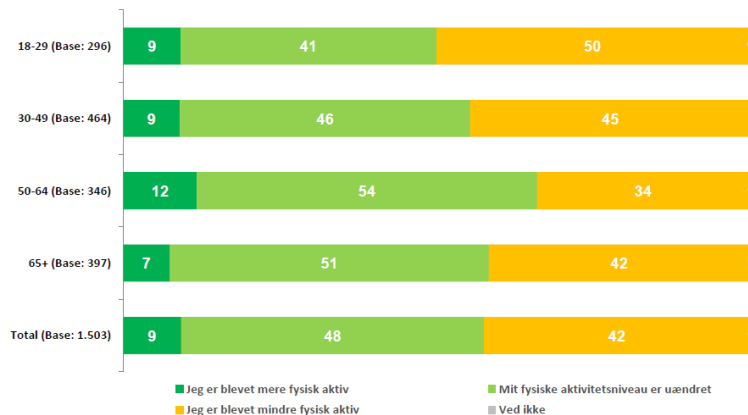

Også det fysiske følger nedlukningen

Fysisk inaktivitet har konsekvenser

Spørgsmålstekst: "Hvordan har coronasituationen i perioden marts 2020 og til nu påvirket dit fysiske aktivitetsniveau?"
og "Alder"
Angivet i procent. Base: Alle (1.503)

- Jo ældre du er, jo sværere er det at genvinde fysiske evner
- Selv kortere perioder med fysisk inaktivitet øger risikoen for tab af funktionsevne
- Fysisk inaktivitet påvirker vores livskvalitet, forøger risikoen for en dårligere funktionsevne i dagligdagen og dermed evnen til at klare sig selv uden hjælp fra andre

Hvad ved vi *ikke*?

- Ser billedet anderledes ud – as we speak?
- Mistrivsel ser forskellig ud, vil de afledte konsekvenser se forskellige ud?
- Nedlukningen ramte ikke ens, vil genåbningen opleves forskelligt?
- Hvad med de mest sårbare ældre på plejehjem, hjemmehjælpsmodtagere, socialt udsatte, demensramte m.v. som ikke har deltaget i undersøgelser?
- Hvilke er de mere langsigtede afledte konsekvenser?
- Vi mangler generelt viden om ældres mentale sundhed og psykisk sygdom hos ældre

Hvad skal der til?

Øget opmærksomhed på risikogrupper:

- Opsporing

- Tilbud om både fysisk, psykisk, social og eksistentiel støtte, hjælp og genoptræning – tværfaglighed og samarbejder på tværs

- En større vifte af frivillige og sociale aktiviteter og tilbud

Mennesker tæt på sårbare ældre bør være opmærksomme på tegn:

- Medarbejdere i ældreplejen

- De forebyggende hjemmebesøg

- Praktiserende læger

- Pårørende

- Foreninger

- Lokalsamfund, naboer

De mentale, sociale, relationelle og eksistentielle aspekter af sundhed, pleje og omsorg skal fylde mere

Nye perspektiv: Vigtigheden af kultur, sanselighed, stimulans

At komme tilbage igen

Vi har reageret forskelligt på Coronakrisen

Støtte til at komme godt tilbage til fællesskab, socialt liv og aktivitet

Kræver respekt og forståelse for hinandens behov – og tålmodighed med opstart

Klar kommunikation og tydelige rammer skaber tryghed og forebygger misforståelser

<https://www.aeldresagen.dk/Frivilligportalen/coronavirus/Vejledninger/Kom-godt-tilbage-igen>

Tak!

Spørsmål?

Sammen hver | for | sig

- hvordan tackler unge coronakrisen?

Janne Tolstrup

Professor

Statens Institut for Folkesundhed, SDU

jest@sdu.dk

Hvordan tackler unge coronakrisen ift...

- 1) Mental sundhed og relationer
- 2) Forhold til forældre
- 3) Fest- og alkoholkultur.

S | Hvordan?

Spørgeskema:

Indsamling: SMS'er til deltagere i UNG19

Mails til ungdomsuddannelser, efterskoler...

Facebookopslag

Facebook- og instagramannoncer målrettet aldersgruppen

Resultat: 8.796 besvarelser

+ 20 dybdegående interviews

Ultimo maj 2020

The image shows two overlapping promotional materials for a survey. The top material is a Facebook post titled 'Sammen - hver for sig' (Together - each for themselves), posted by Laura Lassen on May 6, 2020. The post asks if the user is between 15 and 20 years old or knows someone who is, and encourages participation in a survey by Statens Institut for Folkesundhed. It includes a link to the survey and mentions that responses are anonymous. The post has 24,368 likes and 1,682 interactions. The bottom material is a flyer with the same title and logo. It states that the survey is about how the coronavirus crisis affects 15-20 year olds every day. The flyer also features the survey logo and a 'Tilmeld dig' (Sign up) button.

Sammen - hver for sig
Offentliggjort af Laura Lassen [?] · 6. maj kl. 10:09 · 🌐

Er du mellem 15 og 20 år? Eller kender du nogen der er? Så har vi brug for din hjælp!

Statens Institut for Folkesundhed undersøger, hvordan unge tackler coronakrisen, og hvordan den påvirker livet med venner og familie.

Alle unge mellem 15-20 år kan bidrage til vigtig forskning ved at svare på spørgeskemaet. Det tager ca. 10 min og du er anonym:
https://bit.ly/Sammen-hver_for_sig.

Vi trækker lod om biografbilletter blandt deltagerne.
Læs mere om undersøgelsen her: https://www.sdu.dk/.../forskning/Projekter/Sammen_hver_for_sig

24.368
Nåede personer

1682
Interaktioner

Boost igen

Sammen ❤️
hver | for | sig

- hvordan tackler unge coronakrisen?

Statens Institut for Folkesundhed
undersøger, hvordan coronakrisen påvirker
15-20 årige unges hverdag.

S | ❤️

SURVEY-XACT.DK
Sammen - hver for sig

Tilmeld dig

Hvor bekymret er du for ...

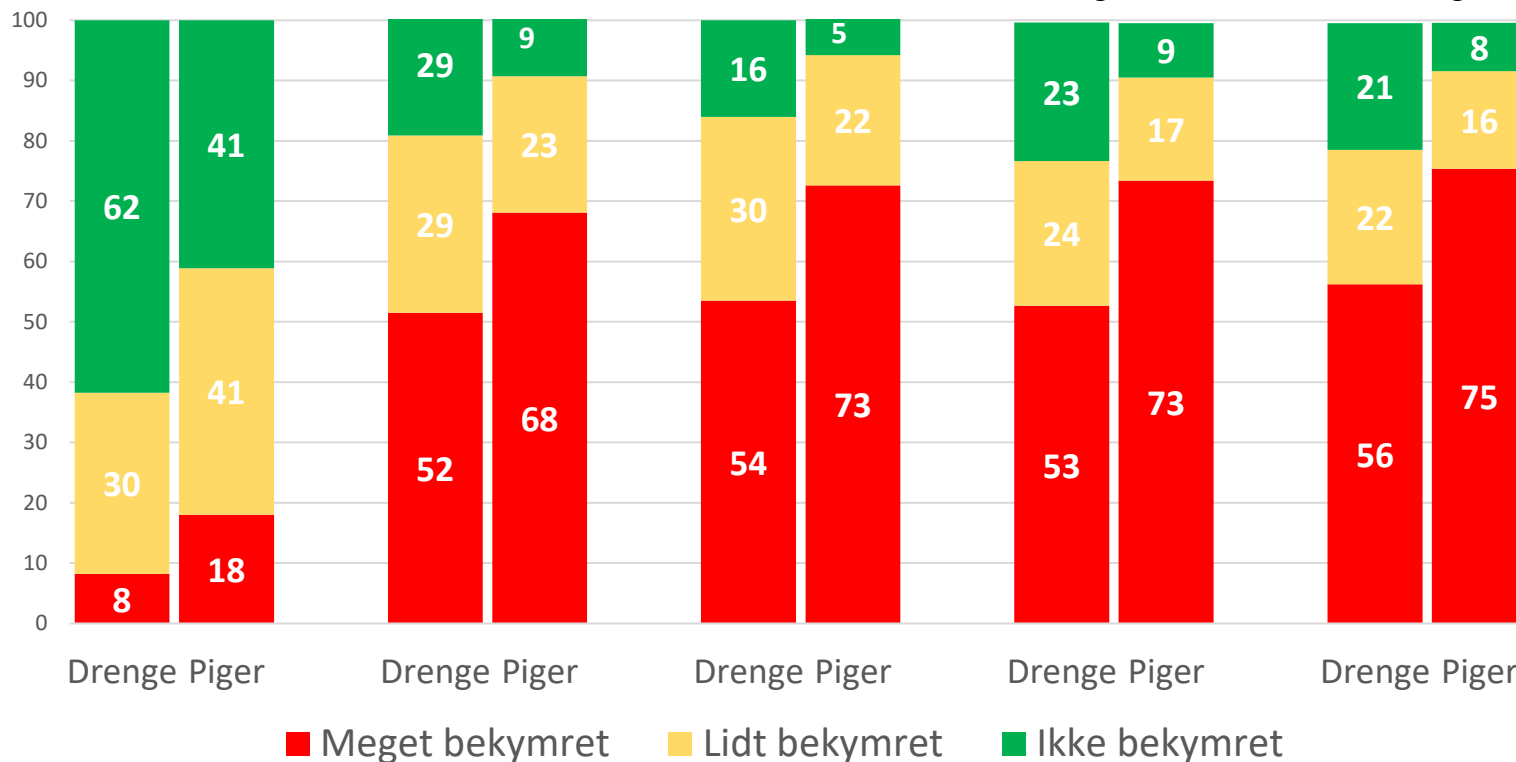
... at selv at blive smittet med coronavirus?

... at smitte andre med coronavirus?

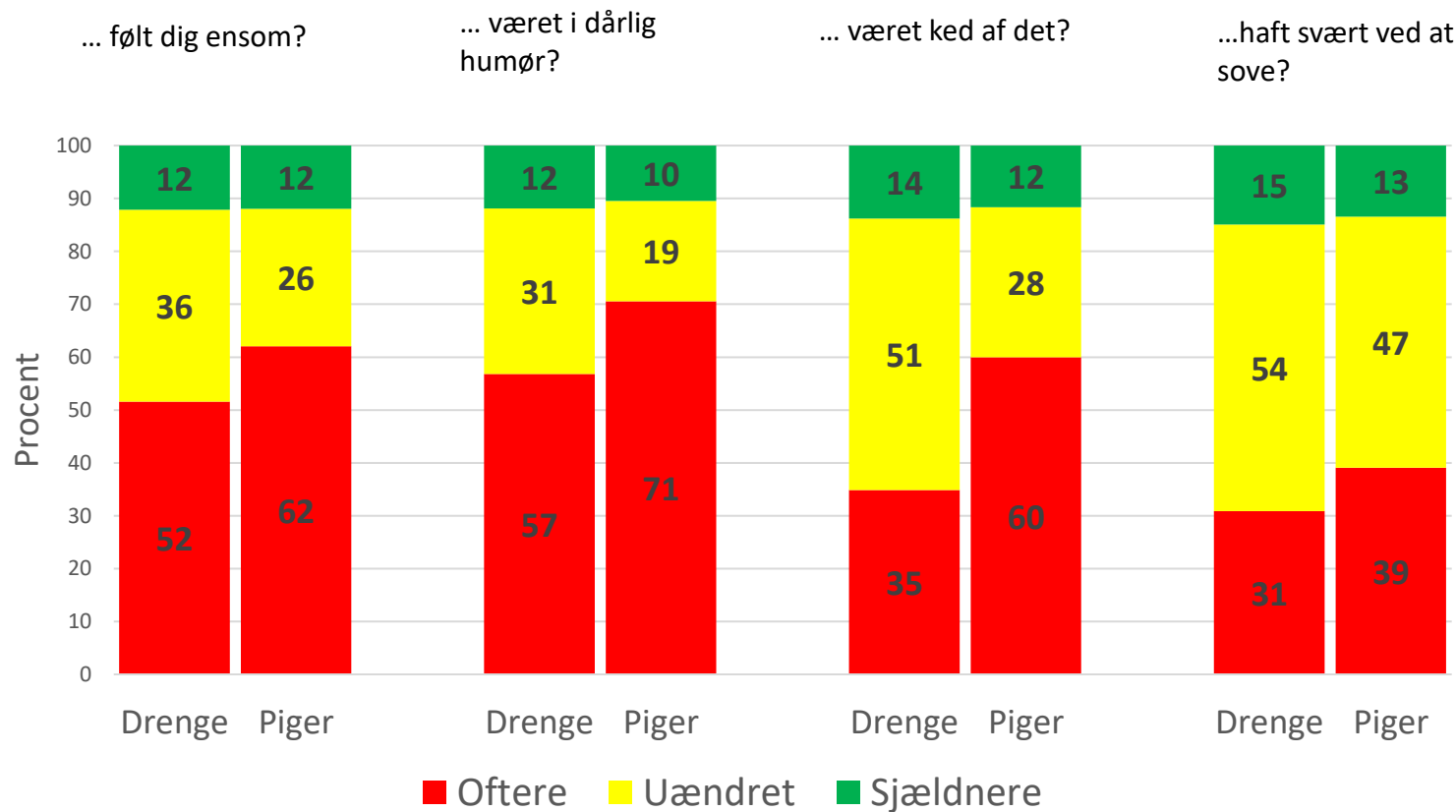
... at din familie bliver smittet med coronavirus?

...hvornår du kan se dine venner el familie igen?

... hvornår det normale hverdagsliv vender tilbage?

EFTER Dk lukkede ned: Hvor ofte har du...

Symptomer på mistrivsel

- Større tegn på mistrivsel hos piger end drenge
- Større mistrivsel hvis økonomiske problemer i familien

... og ellers var mentale sundhed generelt påvirket

Interview, pige, 2.g

"Udover at vi er hjemme og ikke på skolen og få den hjælp vi burde have haft, så at de (lærerne) bliver syge, så er vi endnu mere alene. Det er en stor opgave, fordi det er B-fag og vi skal afslutte det i år (...) Jeg sidder helt alene, og har hele 2.g på mine skuldrer."

Gym
ænd
alko

Hvis unge
ikke forbud

4

Danske unge drikker dobbelt så meget som Europa- gennemsnittet

Syv ud af ti
ungdomsuddannelser
holder baren åben for alle

Danske unge har europarekord i druk

DRUK. Sundhedsstyrelsen og Lægerforening
under 18 ikke kan købe alkohol til gymnasiefest
13.16, 01. apr 2009 | Frederik Bjerre Andersen

Danske unge har igen fået europarekord
Halvdelen af de danske unge på 15-19 år
sidste 30 dage, og det er langt mere end
omfattende, internationale ESPAD-undersøgelser
15 procentpoint færre unge, der har drukket
dage i Storbritannien og på Isle of Man
statistik.
Noget kunne tyde på, at de unge over

Danske unge er dem, der fuldstændig
uden sammenligning drikker sig mest
fulde

u må vi gøre op med de
rukkultur

Danske gymnasieelever
drikker meget mere
i resten af landet

dobbelt så mange gymnasieelever som i resten af
hash.

Et år efter skandalen: De unge valfarter igen til Prag

Flere rejsebureauer melder, på trods af sidste års negative medicomtale, om
totalt udsolgt af deres vinterferie-rejser til Prag.

Gallerier Video Kultur & Samfund Miljø & Naturvidenskab Teknologi
Køb bogen: Hvorfor lugter mine egne prutte

drikker for meget - igen

nedgang i alkoholforbrug blandt børn og unge viser en ny
fra Sundhedsstyrelsen, at forbruget er steget fra 2006 til 2008

inde på én aften. Det har
i af de 15årige piger og
14årige piger drukket inden

Politik & International

Forsiden Politik & International Opinion & Kommentar Klima Moderne Tider Kunst & Kultur Film & Fjernsyn Literatur
Nyhedsblogger Fotobloggen Information Podcast Journaler på Information

Én ung dansker drikker som tre unge russere

Danske unge mellem 15 og 16 år er dobbelt så tit stive som unge i andre europæiske lande. De danske
unge drikker også næsten dobbelt så meget - og det er de voksnes skyld

Hvorfor er danske unge specielle?

Drikker tidligt, tit og meget på en gang

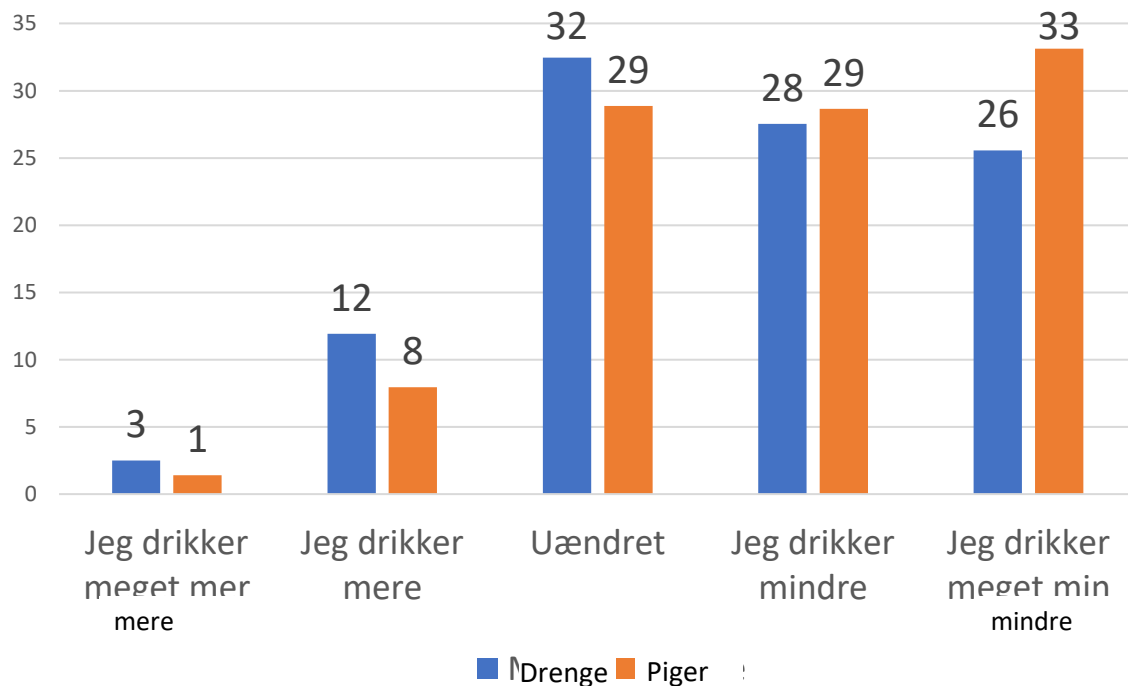
At drikke (meget) er normaladfærd

Alkohol er ofte et centralt element i sociale sammenkomster

Sammenlignet med før Dk lukkede ned: Hvor ofte har du drukket alkohol?

Sammenlignet med før Dk lukkede ned: Hvor ofte har du drukket alkohol med dine venner online?

91% aldrig eller sjældent

Interview (dreng 2.g)

"Jeg har aldrig rigtig haft lyst til at drikke alene. Det er jo noget man gør med sine venner og til fester, og når man ikke mødes større vennegrupper, så gør man det bare ikke, synes jeg.

Jeg har i hvert fald ikke overvejet det, hvis man mødes med en enkel (ven), at drikke sammen. Så jeg drikker mest, når det er i sociale sammenhæng og det er jo ikke så tit her nu"

Interview (pige 3.g)

"Jeg tror, det [Jeg savner] er det der med samværet. At for eksemplet en gymnasiefest det kan godt være, at det ikke lige er alle jeg kender eller noget, men det der med at være hele gymnasiet samlet og sådan se hvor glade folk er.

Jamen bare se folk egentligt. Jeg tror virkelig, det er det, man går og savner."

Et par refleksioner:

Hvem er "de unge"?

Unge-bashing under corona – er de unge bedre end deres rygte?

I Dk er det (nok) især restriktionerne har kostet på den mentale sundhed

+ Restriktioner:

☺ Sygehusvæsen
Lav dødelighed
☹ Mental sundhed

÷ Restriktioner:

☹ Sygehusvæsen
Høj dødelighed
? Mental sundhed

How COVID Impacts People of Color

During the COVID-19 pandemic, the Crisis Text Line, a nonprofit that provides free peer counseling via texts to those experiencing a mental health crisis, has seen a dramatic spike in users. Here is a look at exactly how COVID-19 is impacting specifically people of different races, particularly for the Latino community.

14%

African American texters mention a recent loss of a loved one, which is almost twice as high as the average texter (8%)

20%

Asian texters mention having recent experiences of racism and/or discrimination (more than 3x the average texter)

46%

Hispanic, Latino, or Spanish origin texters mention current financial issues

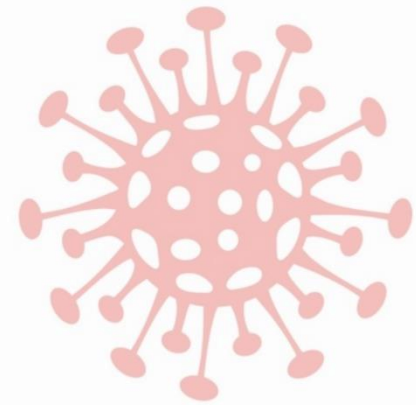
Source: The Crisis Text Line

yahoo!life

Opsummering

- Stor andel har oftere oplevet symptomer på mistrivsel.
Piger oftere end drenge
- Unge har drukket mindre under lockdownen.
Det giver ikke mening for dem at drikke hvis ikke der er en social "gevinst"

Covid-19 krisen, mental sundhed og sundhedsadfærd

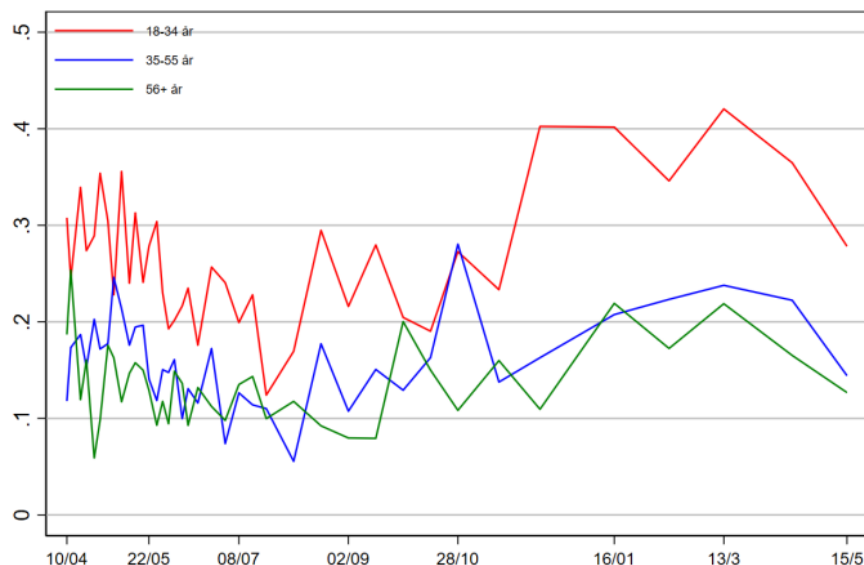
Lau Caspar Thygesen

Danske studier

HOPE: Data-driven

- WHO-5 fald første måneder af pandemien ift tidligere sample
- Stigning derefter

Udvikling i andelen der føler sig ensom opdelt på alder

- Gentagne tværsnitsstudier
- Bekymring, livskvalitet og social isolation stabil gennem lockdown
- Lille fald i livskvalitet blandt ældre
- Mange bekymret over sygdom blandt nære og de økonomiske konsekvenser

Sønderskov et al. Acta Neuropsychiatr. 2020;32(4):226-8

Sønderskov et al. Acta Neuropsychiatr. 2020;32(5):277-9.

Clotworthy et al. Scand J Public Health 2020;1403494820956445.

Petersen & Lindholt. Danskernes mentale helbred under COVID-19- pandemien. 6/2/2021

Petersen & Roepstorff. Danskernes adfærd og holdninger til corona-epidemien. 21/5/2021

Vores projekt

- SIF gennemførte repræsentativt survey lige før COVID-19 krisen (sep-dec 2019)
- Gentagne surveys på samme personer
- Fokus på krisen og levekår påvirker mentalt helbred
- Skille tidseffekten fra gruppeeffekten

Sundheds- og trivselsundersøgelserne Den Europæiske Sundhedsprofil

- Den danske del af den internationale spørgeskemaundersøgelse European Health Interview Survey (EHIS)
- Data om trivsel, sundhed og sygdom
- Gennemført i 2015 og 2019 i alle EU-lande
- Repræsentativt udsnit blandt 15+ årige
- Selvadministreret spørgeskema
- Data samles hos Eurostat

Eksempler på emner

- Helbreds-relateret livskvalitet
- Sygelighed
- Ulykker og skader
- Sundhedsadfærd
- Mentalt helbred
- Sociale relationer
- Brug af sundhedsydelser

Supplerende spørgsmål i DK i 2019

- Short Warwick Edinburgh Mental Well-Being Scale (SWEMWBS)
- The Bergen Social Media Addiction Scale
- Brug af kulturelle tilbud

Tidspunkt

Data 2019 indsamlet 5. sept til 31. dec

Data 2020 indsamlet 4. sept til 8. nov

Rygning i 2019 og 2020

	<30 år		30-64 år		65+ år	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Ryger dagligt	12 %	9 %	14 %	14 %	11 %	9 %
Ryger af og til	14 %	11 %	6 %	6 %	2 %	2 %
Ryger slet ikke	74 %	80 %	79 %	80 %	87 %	88 %

Antal genstande om dagen i weekenden

	<30 år		30-64 år		65+ år	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
10+ genstande om dagen	29 %	15 %	3 %	3 %	1 %	1 %
4-9 genstande om dagen	42 %	46 %	27 %	25 %	15 %	15 %
2-3 genstande om dagen	20 %	27 %	53 %	55 %	54 %	54 %
0-1 genstande om dagen	9 %	12 %	17 %	18 %	31 %	31 %

Bekymring for smitte og sygdom med Covid-19

Bekymret for at nogen man kender, bliver syge	
I (meget) høj grad	54%
Delvist	27%
I (meget) lav grad	19%
Bekymret for selv at blive syg	
I (meget) høj grad	36%
Delvist	27%
I (meget) lav grad	27%
Bekymret for at smitte andre	
I (meget) høj grad	52%
Delvist	23%
I (meget) lav grad	25%

PHQ - Patient Health Questionnaire-8

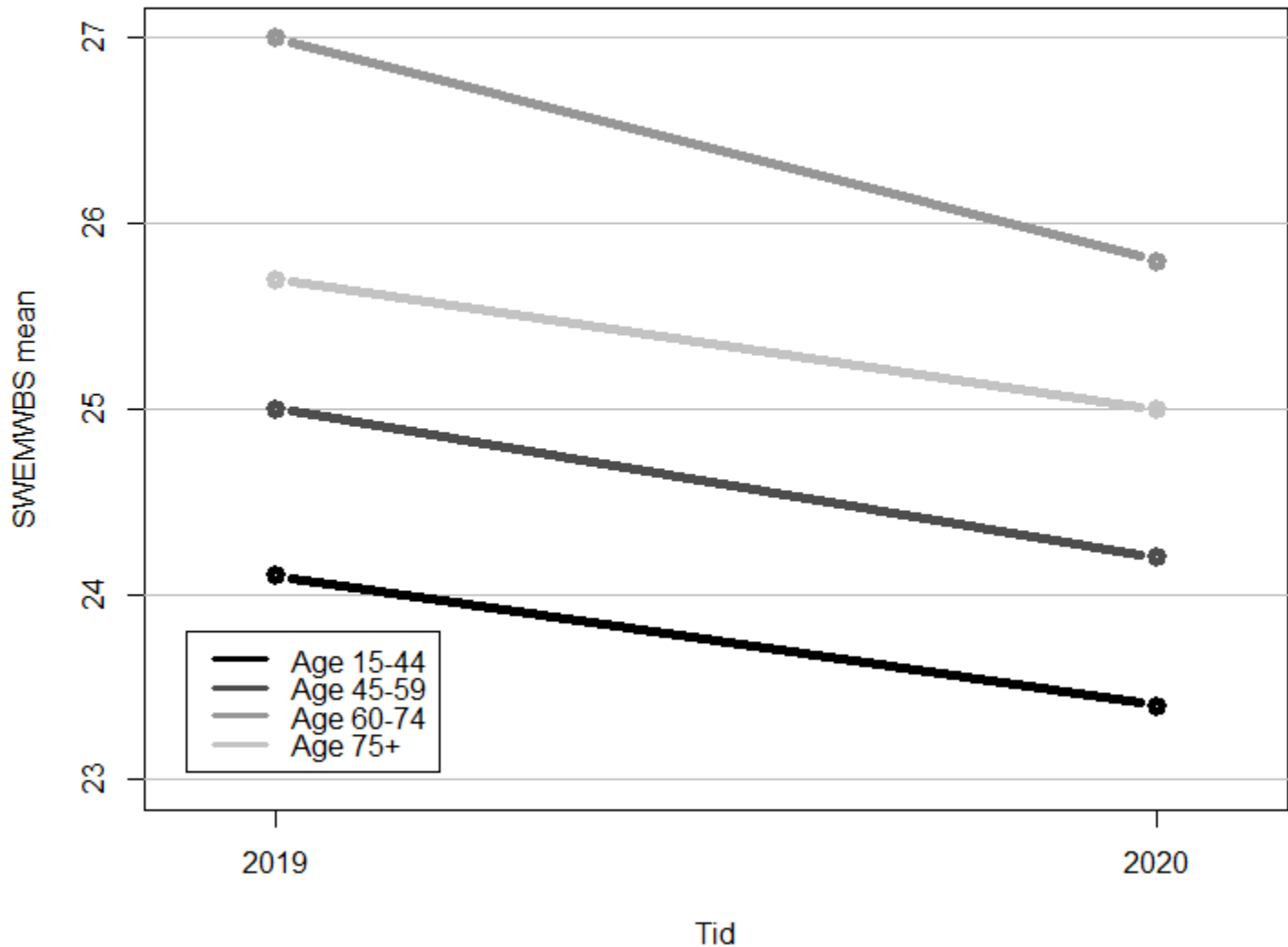
	2020		
2019	Ja	Nej	I alt
Ja	183 (4.2)	106 (2.4)	289 (6.6)
Nej	212 (4.9)	3849 (88.5)	4061 (93.4)
I alt	395 (9.1)	3955 (90.9)	4350 (100.0)

SWEMWBS

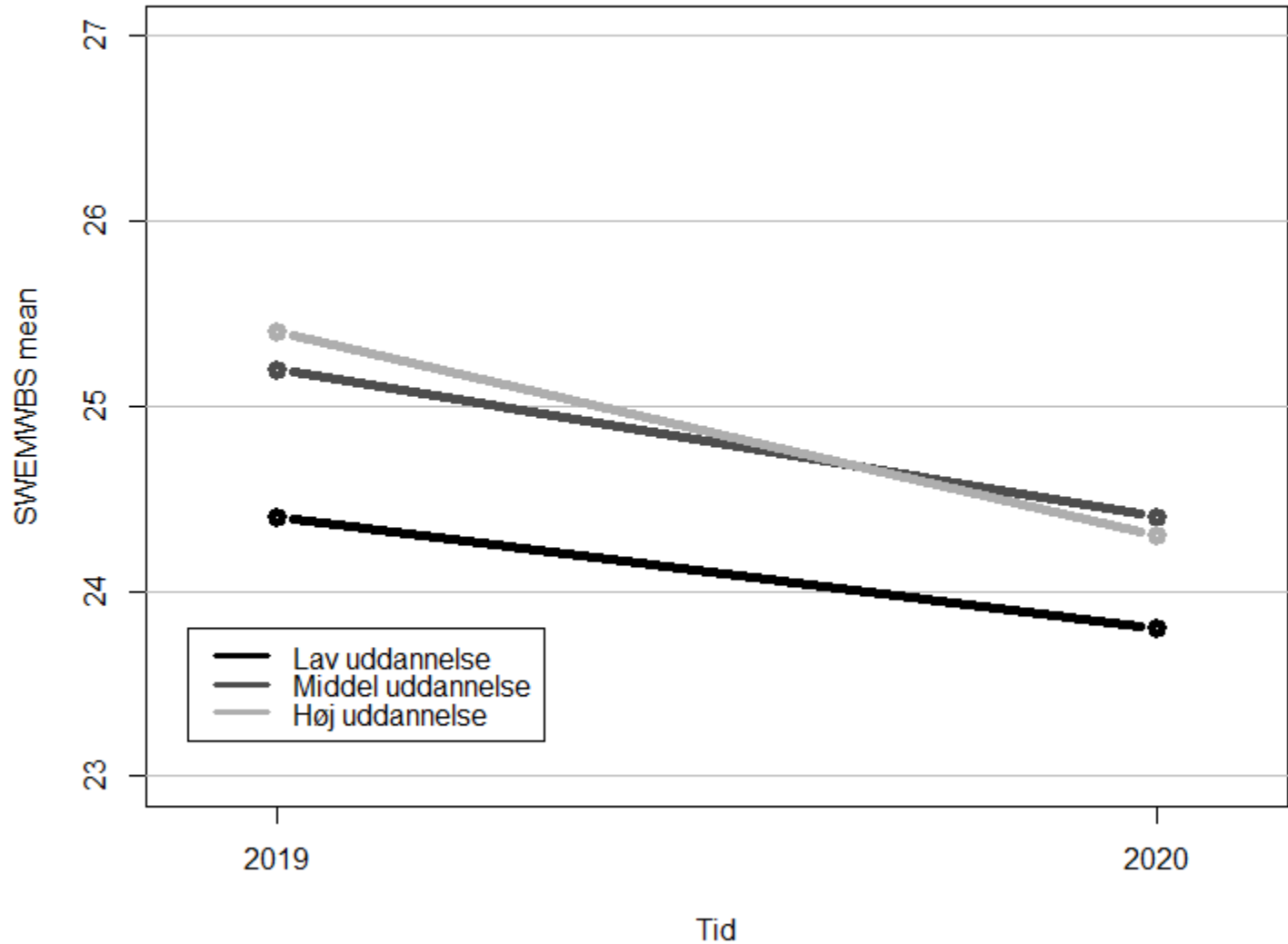
1. Jeg har følt mig optimistisk i forhold til fremtiden
2. Jeg har følt mig nyttig
3. Jeg har følt mig afslappet
4. Jeg har klaret problemer godt
5. Jeg har tænkt klart
6. Jeg har følt mig tæt på andre mennesker
7. Jeg har været i stand til at danne min egen mening om ting

	2020 lav	2020 mellem	2020 høj
2019 lav	9%	6%	1%
2019 mellem	10%	53%	4%
2019 høj	1%	10%	7%

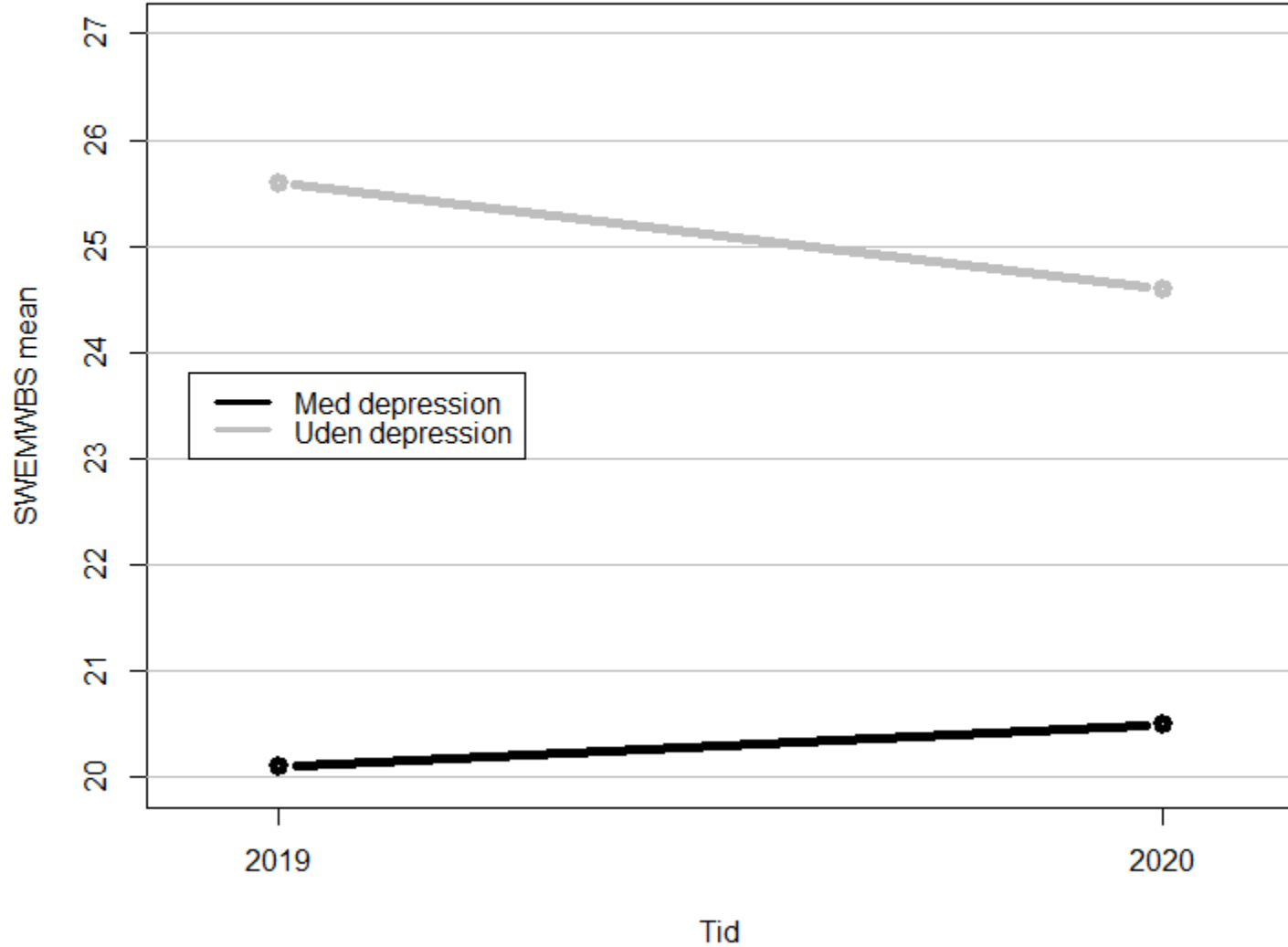
Alder

Uddannelse

Depression

Arbejdsformer under nedlukningen fra midten af marts 2020 til midten af juni 2020

2020	
n=3.248	
Periode uden arbejde	5%
Periode med hjemsendelse med lønkompensation	15%
Periode med hjemsendelse uden lønkompensation	5%
Periode med fysisk fremmøde på arbejdsplads	58%
Periode med arbejde hjemmefra	43%

Forandringer

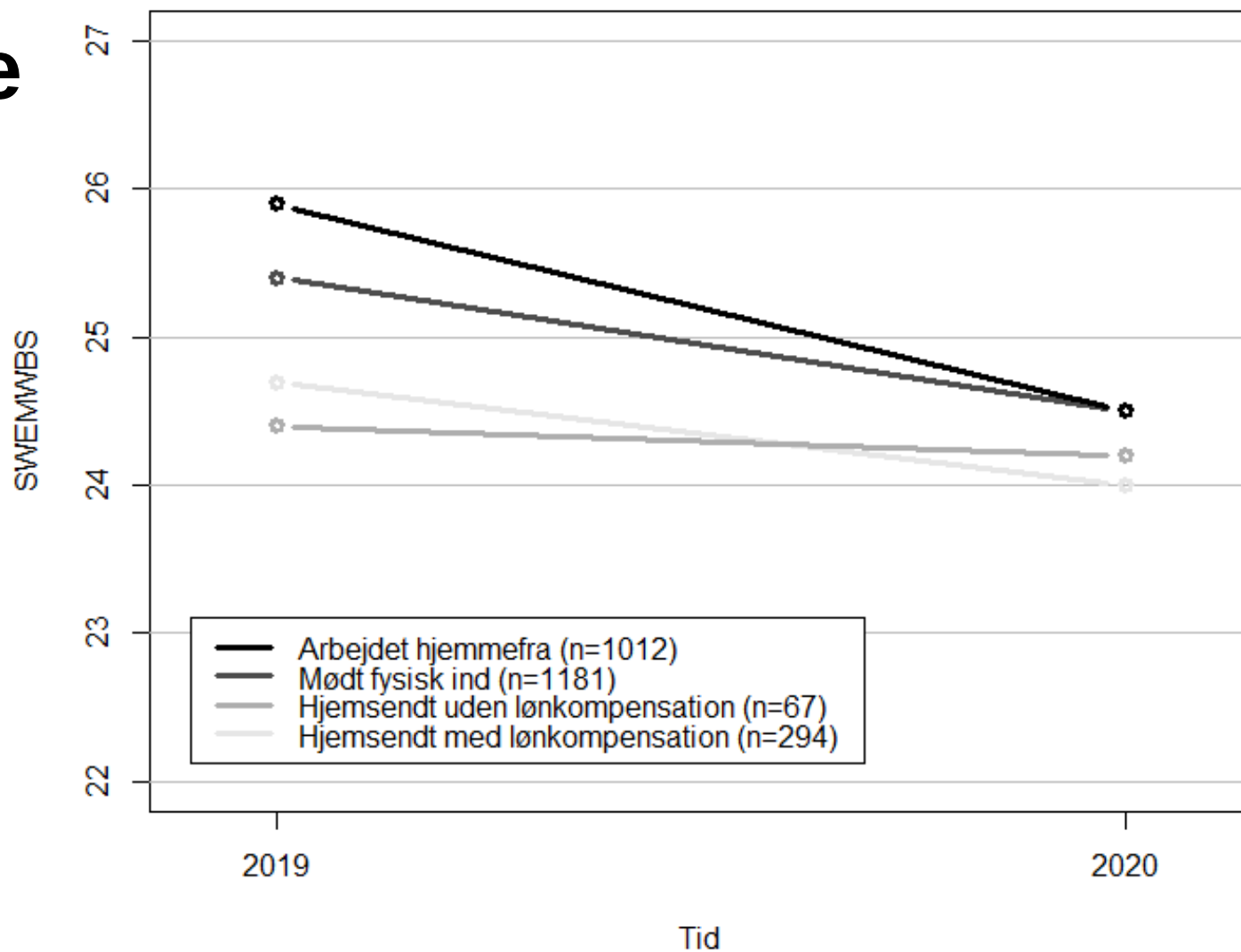
Søger nyt arbejde som et resultat
af COVID-19 og nedlukningen

2%

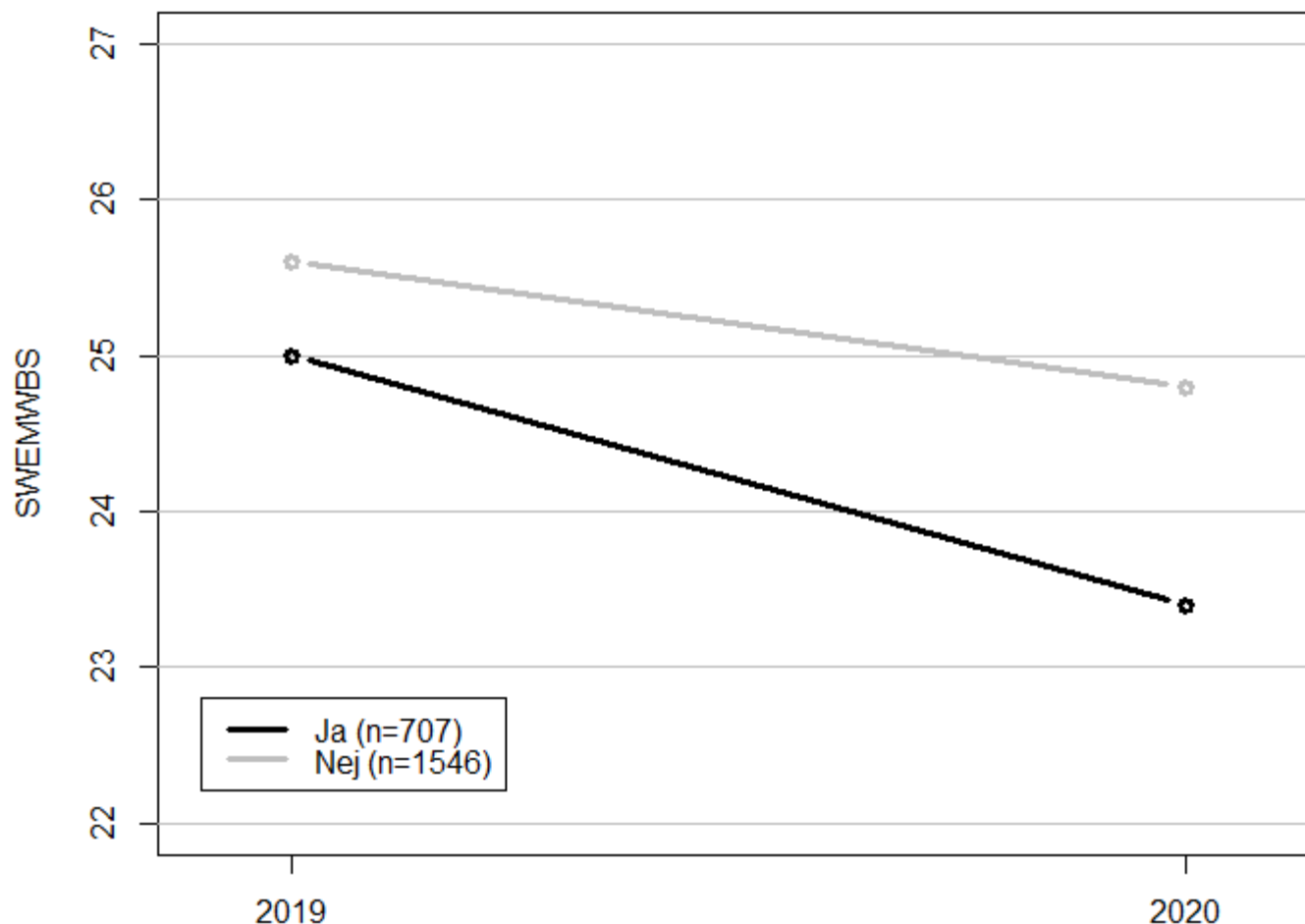
Har der været forandringer på
arbejdspladsen under nedlukningen

78%

De første 12 uger

Utilfreds med den måde ledelsen har håndteret forandringerne på?

p=0.0002

Konklusion

Mental helbred påvirkeligt under COVID-19

Ikke så voldsomt fald i Danmark
Og ikke for alle

Mindre ændringer i sundhedsadfærd

Tidspunktet for målingen

Næste wave til september

Tak

Sanne Pagh Møller

Ola Ekholm

Maj Britt Dahl Nielsen

Morten Grønbæk

Annette Kjær Ersbøll

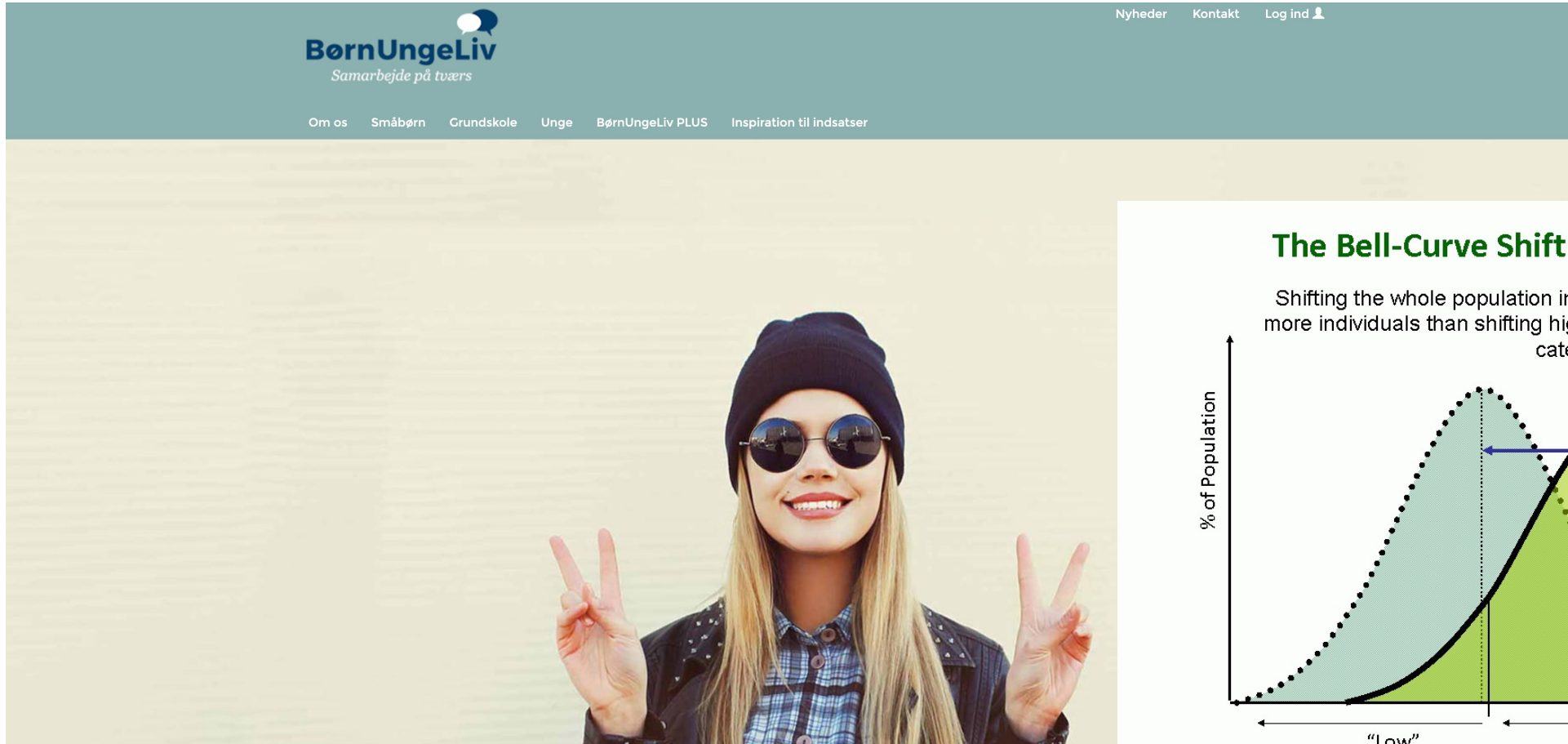
Velliv Foreningen
for støtte

Børn og Unges trivsel under COVID 19

Fra de unges perspektiv

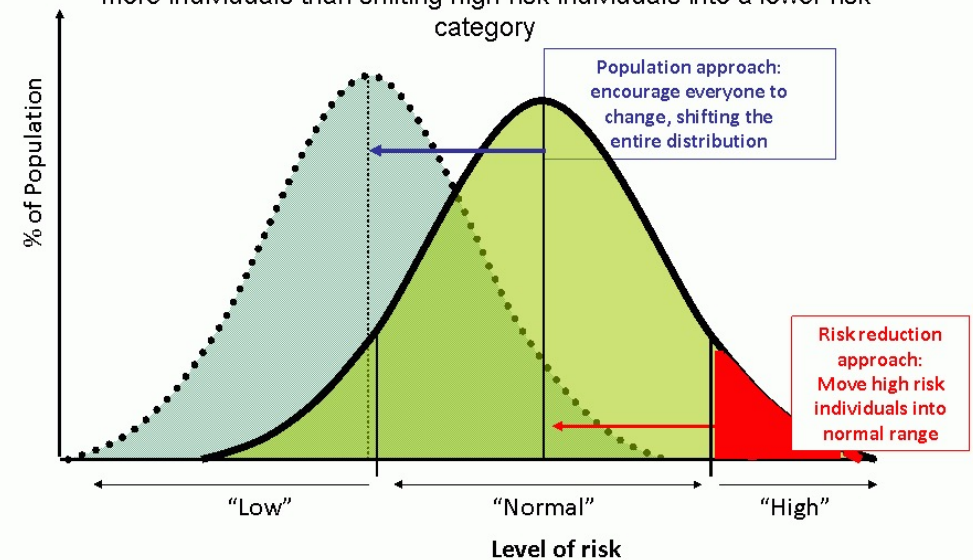

Populationsperspektivet

The Bell-Curve Shift in Populations

Shifting the whole population into a lower risk category benefits more individuals than shifting high risk individuals into a lower risk category

Source: Rose G. Sick Individuals and sick populations. *Int J Epidemiol.* 1985; 12:32-38.

Strength and Difficulties Questionnaire

- Belastnings score
- Emotionelle problemer
- Indskoling (forældre)
- Mellemtrin (selvrapporteret)
- Udskoling (selvrapporteret)

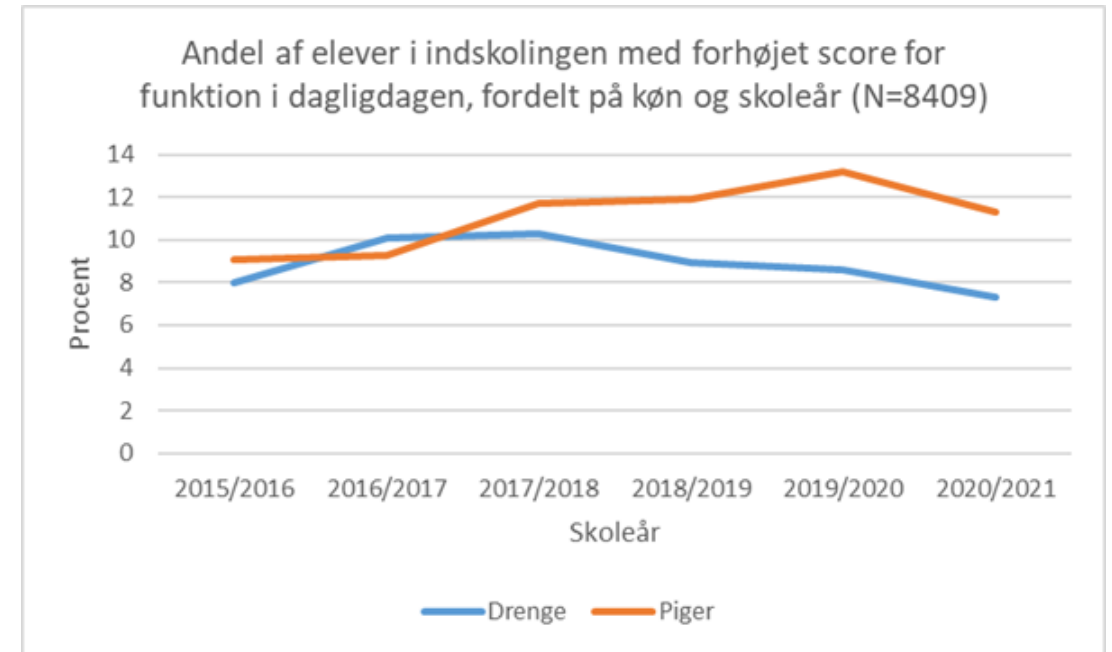
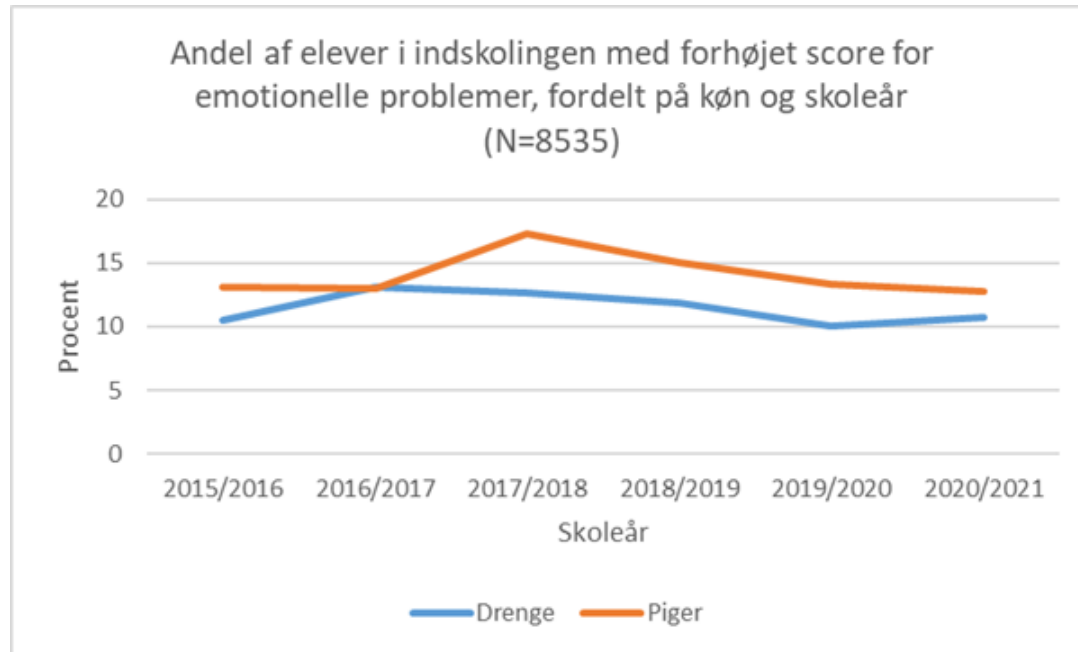

Tolkning af SDQ-svar				
Besvarelse for ID nummer: 334433				
Køn: dreng, 6 år.				
Bemærk: Spørgsmålenes formulering afhænger af alder og svarperson.				
Vanskeligheder	Mor	Far	Klasselærer	Pædagog
Klager ofte over hovedpine, ondt i maven eller kvalme	Ja	Delvis	Nej	Nej
Bekymrer sig om mange ting eller virker ofte bekymret	Delvis	Delvis	Nej	Nej
Er ofte ked af det, trist eller har let til gråd	Delvis	Nej	Nej	Nej
Er utryg eller klæbende i nye situationer, bliver nemt usikker	Delvis	Nej	Delvis	Nej
Er bange for mange ting, bliver nemt skræmt	Nej	Nej	Nej	Nej
Score for følelsesmæssige symptomer:	5	2	1	0
	5 er høj	≤ 3 er almindelig	≤ 3 er almindelig	≤ 3 er almindelig

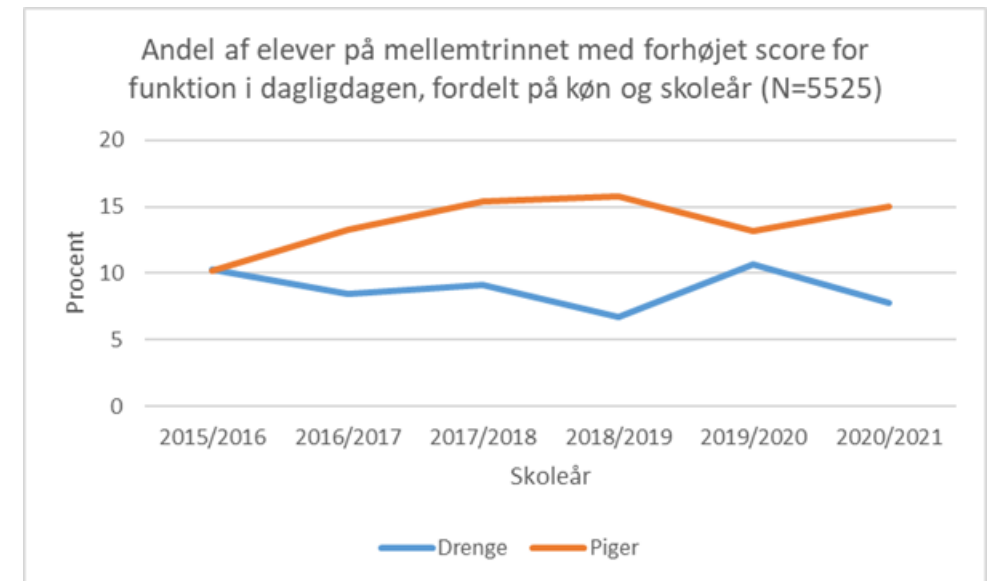
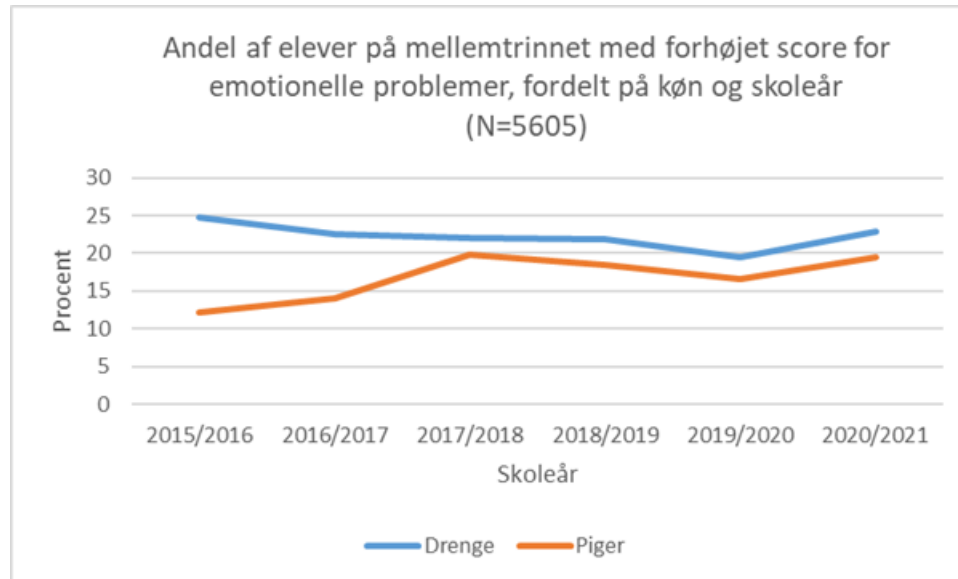
Styrkesider
Er hensynsfuld og betænksom overfor andre
Deler gerne med andre børn (slik, legetøj, spil og lign.)
Prøver at hjælpe hvis nogen slår sig, er kede af det eller
Er god mod yngre børn
Tilbyder ofte at hjælpe andre (forældre, lærere, andre)
Score for sociale styrkesider (Indgår ikke i samlet va

Funktion i dagligdagen	Mor	Far	Klasselærer	Pædagog
Synes du samlet set din søn har vanskeligheder på et eller flere af følgende områder: følelser, koncentration, adfærd eller samspil med andre mennesker?	Ja, tydelige vanskeligheder	Ja, mindre vanskeligheder	Ja, tydelige vanskeligheder	Nej
Hvor længe har vanskelighederne stået på?	6-12 måneder	1-5 måneder	6-12 måneder	-
Gør vanskelighederne din søn ked af det eller ulykkelig?	Kun lidt	Slet ikke	Slet ikke	-
Påvirker vanskelighederne hans dagligdag i forhold til:				
Familieliv?	Kun lidt	Kun lidt	-	-
Venskaber?	Kun lidt	Slet ikke	Ret meget	-
Indlæring?	Ret meget	Kun lidt	Ret meget	-
Fritidsaktiviteter?	Kun lidt	Slet ikke	-	-
Er vanskelighederne en belastning for dig eller familien som helhed?	Kun lidt	Kun lidt	Ret meget	-

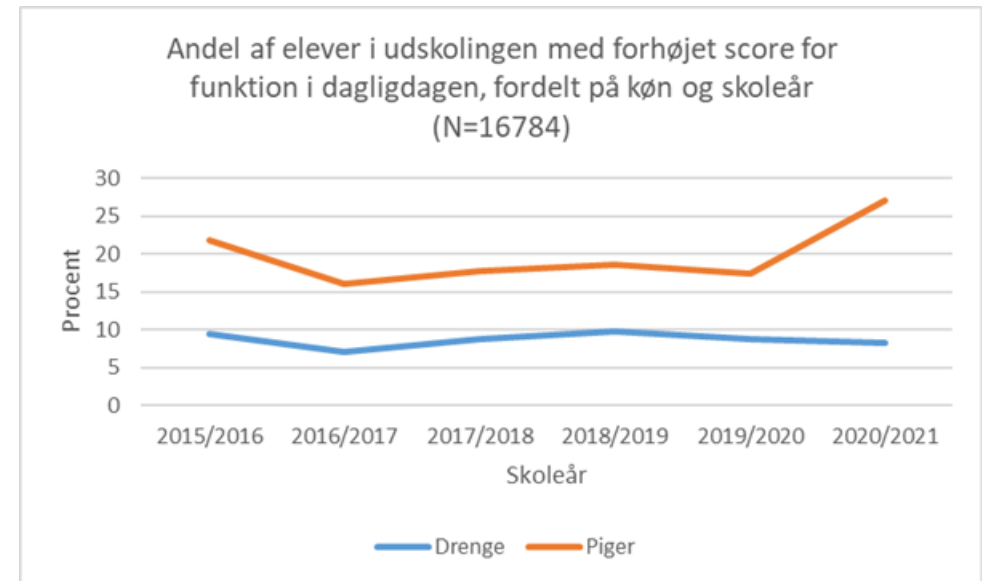
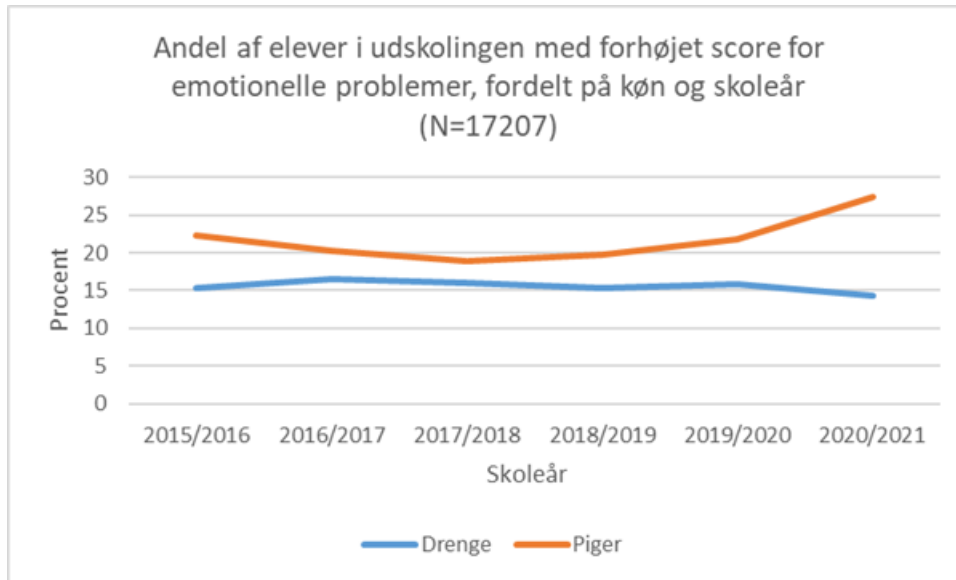
Forældre rapporteret SDQ- indskoling

Selv rapporteret SDQ- mellemtrin

Selv rapporteret SDQ- udskoling

De unges perspektiv- er et spørgeskema nok?

GIV DE UNGE ORDET

Forskningsprojekt

“Hvis jeg var Corona-Minister...” – Unge og samarbejder om at ud til unge om corona og sundhed

by Annesofie / February 9, 2021

GIV DE UNGE ORDET

Forskningsprojekt

FORSIDE

BLOG

OM PROJEKTET

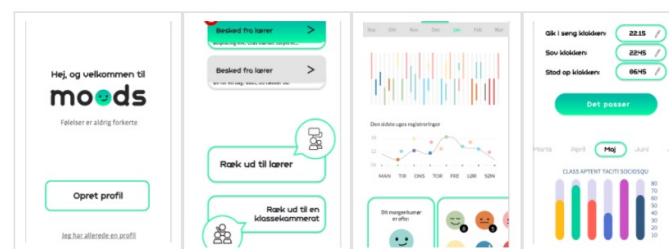
KONTAKT

Gymnasieelever giver råd til sig

Om os | Cases | Nyheder | Kontakt

HEALTH
D 3 6 0

Klik på billedet og så flere billeder.

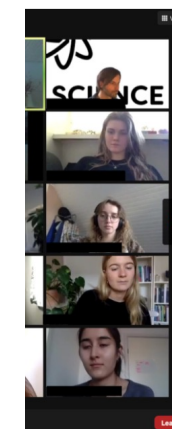
Elever i 6.C testede trivsels-appens funktionaliteter og gav feedback til forskerne

Forskerne bag trivsels-appen afholdte d. 3. marts en virtuel workshop for eleverne i 6.C på Søndervangsskolen i Hammel. Her testede eleverne nogle foreslåede funktionaliteter på en app af skitseform og gav derefter feedback til forskerne, som skal bruges videre i designprocessen. Der var blandt eleverne stor positiv respons på appen og dens funktionaliteter.

16.03.2021: Anne-Sofie Thiel

Carsten Obel 2021©- only to be shared with aknowledgement

rtuel workshop om
le unge et corona-
corona-krisen. Se

Opret
dine
egne rum

Seneste indlæg

Steno Museet inddrager unge i udviklingen af et nyt udstillingsafsnit om "dig og dine data"

Gymnasieelever giver råd til andre unge om at klare sig gennem corona-krisen

"Hvis jeg var Corona-Minister..." – Unge og forskere samarbejder om at udvikle råd til unge om corona og mental sundhed

Undersøgelse om unges liv under første corona-nedlukningen

Unge bidrager med ideer til udstilling om data, krop og mental sundhed

Omtale af projektet i pressen – unges trivsel under corona

Nyt navn til projektet – Giv de unge ordet!

Unge afprøver nye formater til forskningskommunikation om mental sundhed

Unge bidrager til spil om corona-krisen og mental sundhed

corona
viden

og gør en forskel for forskning i corona.

Her kan du skrive, hvordan du har det.
Det er kun dig, der kan se, hvad der står, så
dagbogen er dit redskab.

07.04.21, kl. 14:05

I dag var skide sjaw. Caroline og jeg havde
det vildeste grineflip...

04.04.21, kl. 11:15

Det er ret sjovt at se hvordan klassens humør
var på klassens tid i dag...

02.04.21, kl. 08:05

Det regner og det passer meget godt til mit
humør. Jeg skal hjem til min far i dag...

01.04.21, kl. 07:25

Jeg er mega træt i dag. Jeg faldt først i søvn
kl. 01 pga...

Hej Billie

Zzøvn

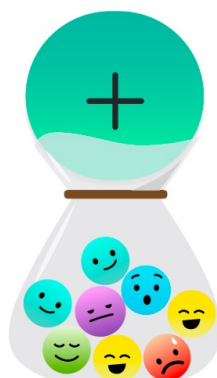

Viden om mig

Dit morgenhumør er ofte:

Okay

Ræk ud

Humørindsigt - måneds top 3

Bliv klogere på dig selv. Klik på en humør-emoji for
at se, hvad der var årsagen til lige netop denne følelse.

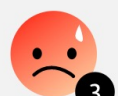
8

Afslappet/rolig

5

Irriteret

3

Stresset

Jeg føler mig...

Begejstret

Selv sikker

Glad

Afslappet/rolig

Okay

Overrasket

Stresset

Irriteret

Vred/Sur

Ked af det/Trist

Deprimeret

Andet

næste

moods

Det skyldes...

Du må gerne vælge flere

Familien

Skolen

Venner

Forhold/kæreste

Helbred

Fritid

Sport

Søvn

Andet

Her kan du sætte lidt flere
ord på hvis du vil...

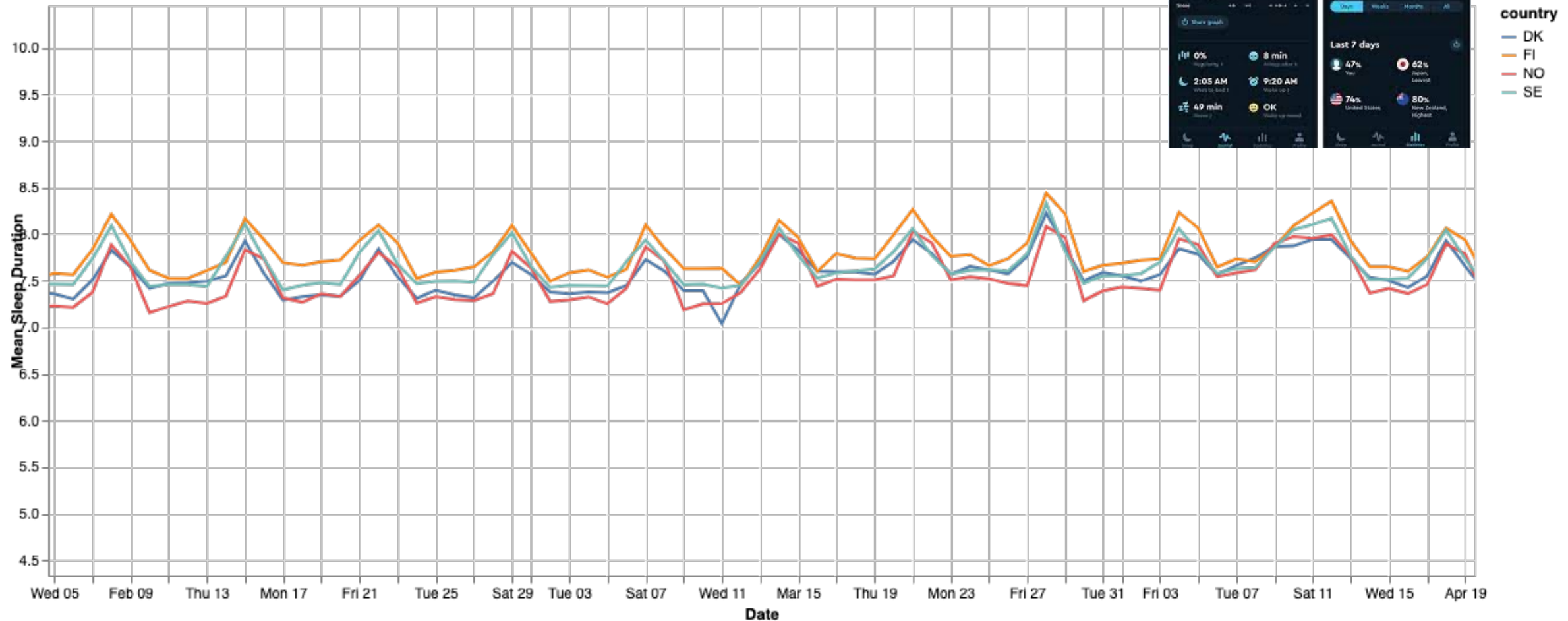
...

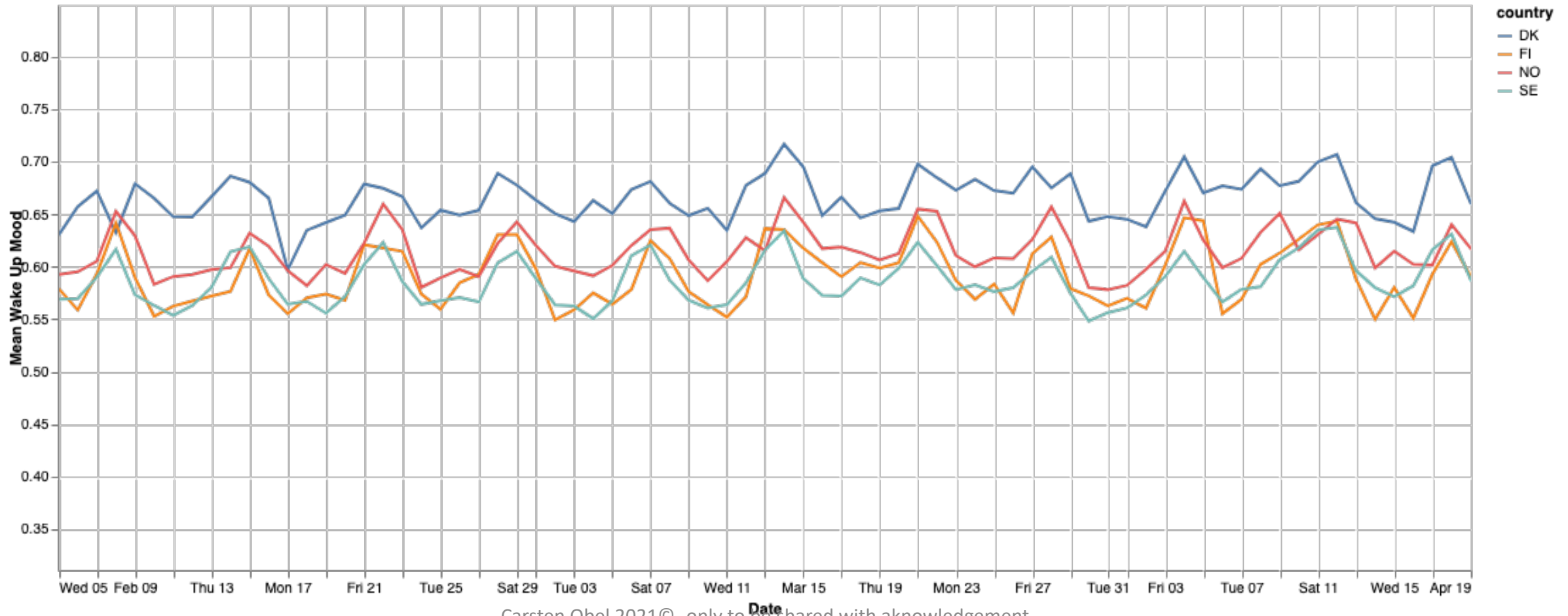
Tilføj humør

HVORDAN SOV VI UNDER CORONA?

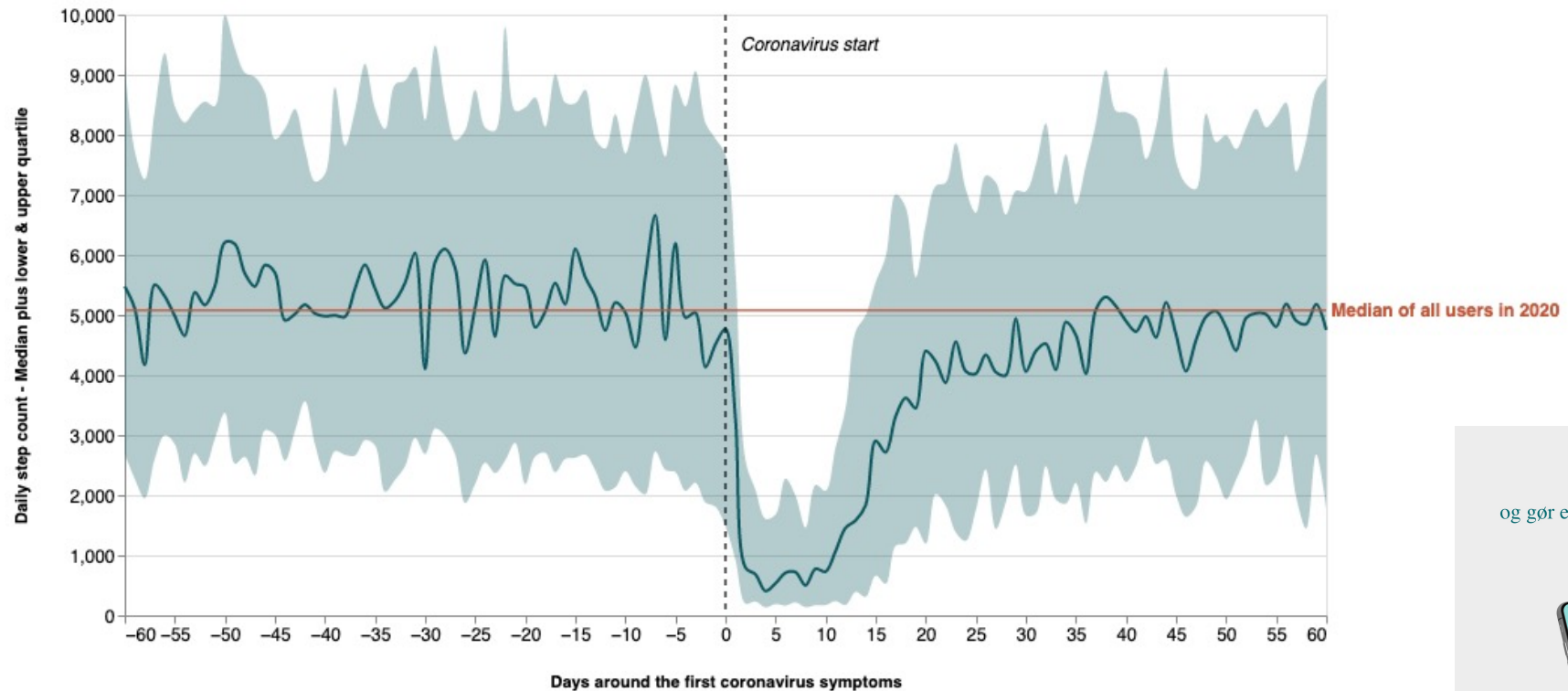

HVOR GLADE VAR VI NÅR VI VÅGNEDE?

FYSISK AKTIVITET UNDER COVID_19 FORLØB

- FYSISK AKTIVITET- SOM MÅL OG MIDDEL FOR SUNDHED

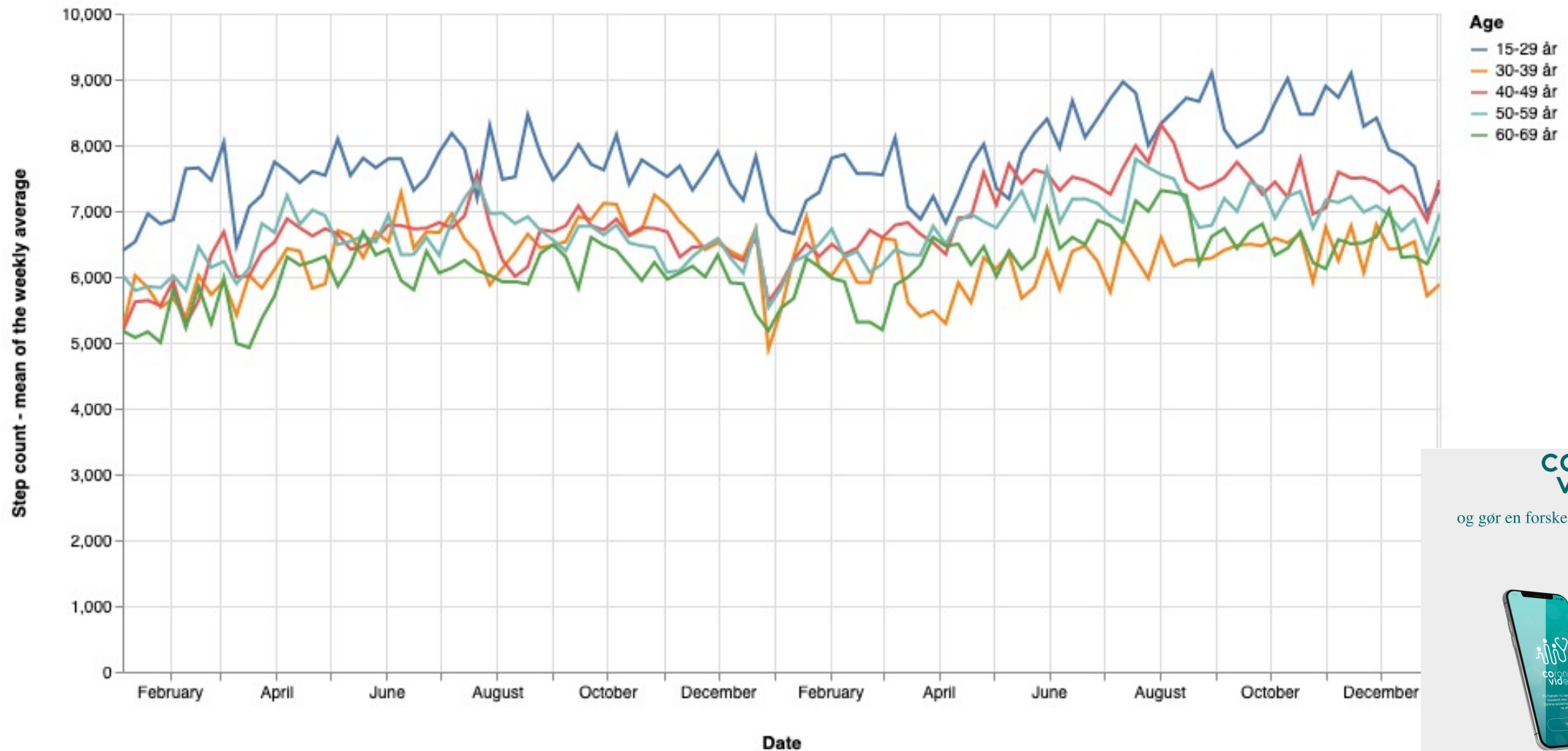
Carsten Obel 2021©- only to be shared with aknowledgement

corona
vid'en

og gør en forskel for forskning i corona.

BEFOLKNINGS AKTIVITET- ALDER

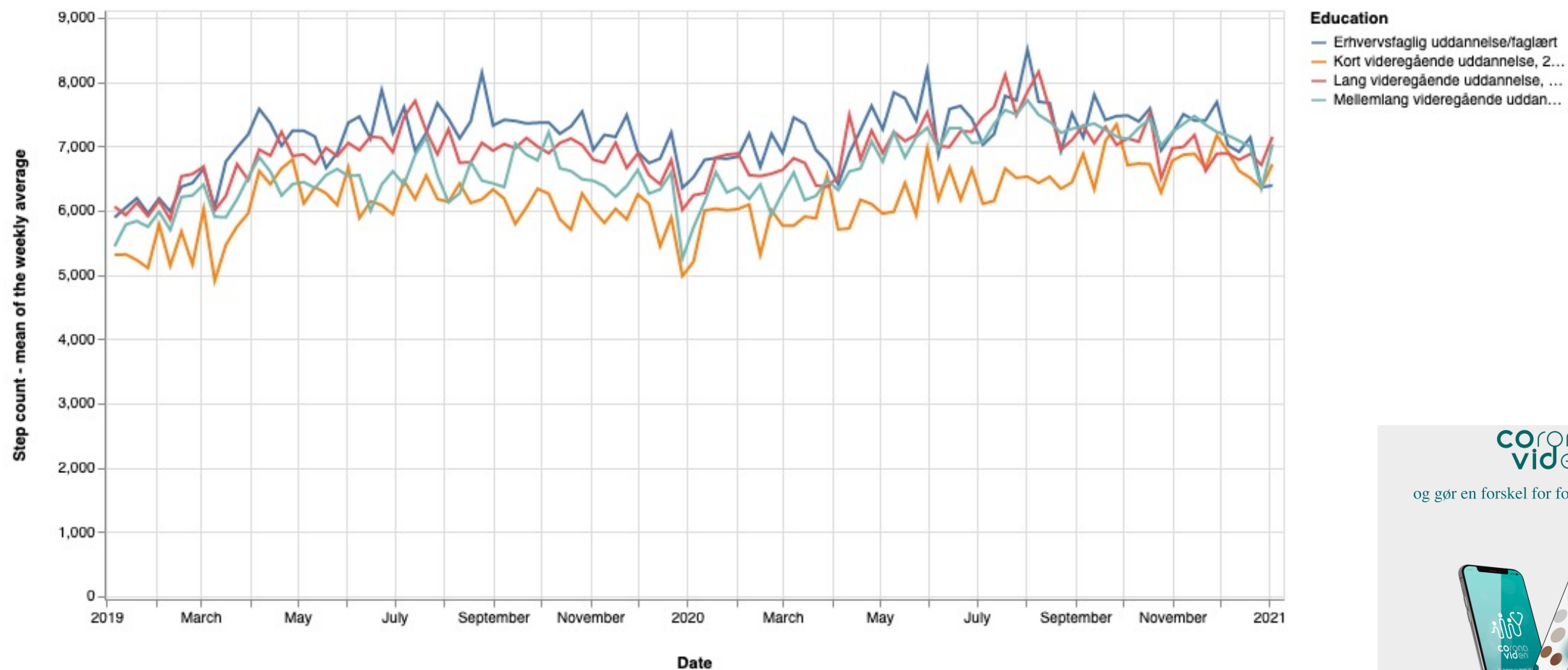

corona
viden

og gør en forskel for forskning i corona.

BEFOLKNINGS AKTIVITET- UDDANNELSE

corona
viden

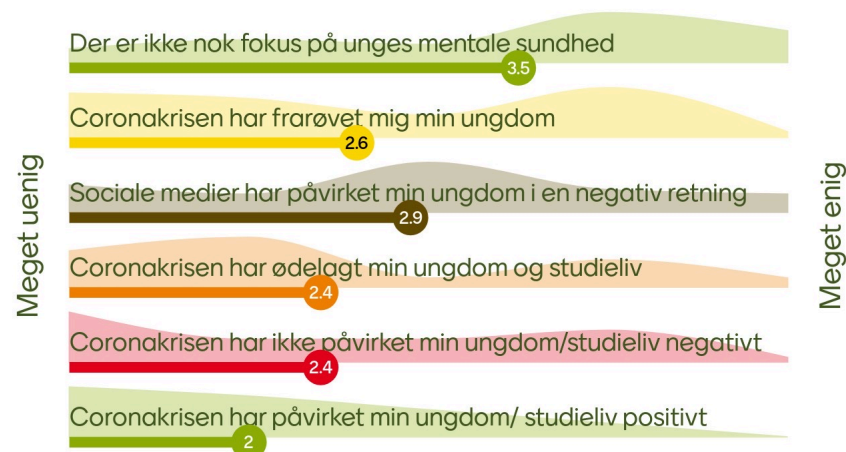
og gør en forskel for forskning i corona.

Hvad kan vi lære af COVID-19 krisen?

- Pædagogstuderende 3 semester
- Akademiet for talentfulde unge

Hvorvidt er du enig i følgende udsagn?

 Hvorvidt er du enig i følgende udsagn?

eCONOMY OF WELL BEING- FOLKESUNDHED.DK

- eSundhed
- empati
- eksperiment
- evidens
- entreprenørskab
- epidemokrati

Trivsel og hverdagsliv i danske småbørnsfamilier under covid-19-nedlukningen foråret 2020

Jonas Hirani, Signe Boe Rayce, Maiken Pontoppidan og Miriam Wüst

Småbørnsfamilier og covid-19

Formål med undersøgelse

- ▷ Hvilken effekt havde covid-19-nedlukningen på trivsel og hverdagsliv i småbørnsfamilier?

Vigtigt

- ▷ Kun fokus på første nedlukning i forår 2020

Restriktioner, som særligt påvirker børnefamilier

- ▷ **Hjemsendelse af offentlig ansatte og opfordring til hjemmearbejde hvor muligt og lukning af daginstitutioner** med mulighed for nødpasning

Data - SPOR

- ▷ Forløbsundersøgelse udført af VIVE med foreløbigt to runder: 2018 og 2020
- ▷ Data for børn på 9 mdr. og 3 år
- ▷ Besvarelser fra januar til maj

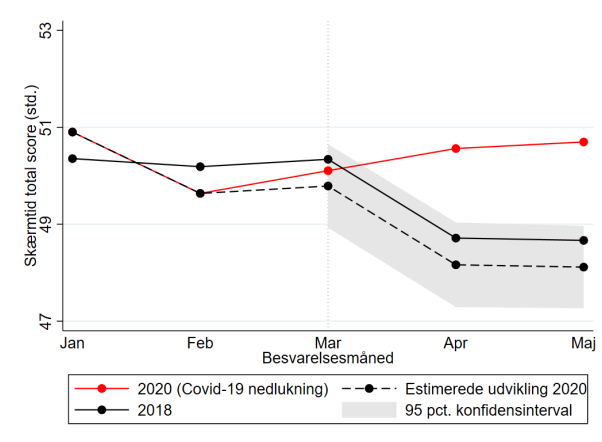
Design

- ▷ Forældrenes besvarelser før og under covid-19-nedlukningen sammenlignes på tværs af to runder i SPOR.
- ▷ Eksempel: Hvis børns skærmtid stiger mere fra februar til april 2020 end i samme måneder i 2018, da medførte nedlukningen i 2020 et øget skærmforbrug

HVERDAGSLIV I FAMILIERNE

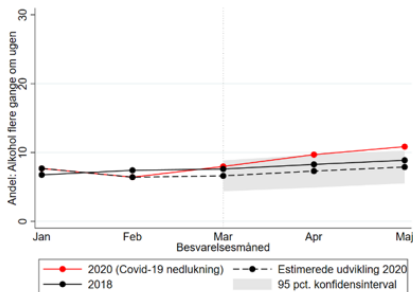

Skærmtid (mødres besvarelser)

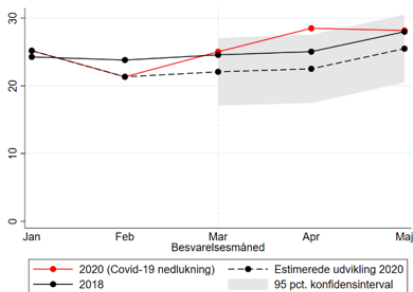
- ▷ Børns skærmtid højere i forår 2020 sammenlignet med 2018 → nedlukning øgede børns skærmtid

Alkoholvaner: Hyppighed

(a): Mødre

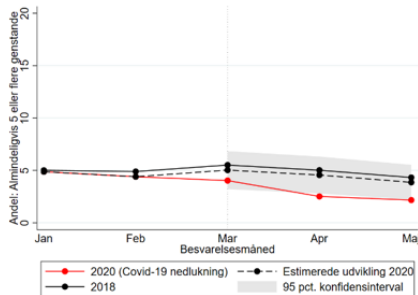
Andel som drikker alkohol flere gange om ugen

(b): Fædre

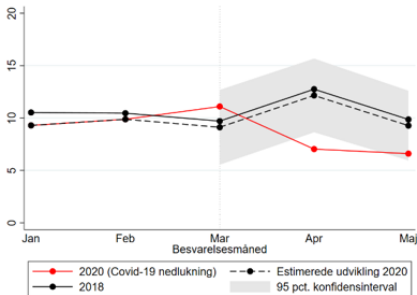
- ▷ Mødre og fædres drak oftere alkohol i forår 2020 sammenlignet med 2018
→ nedlukning medførte hyppigere alkoholforbrug blandt forældre til småbørn

Alkoholvaner: Intensitet

(c): Mødre

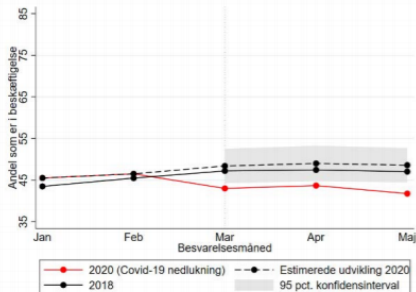
Andel som når de drikker, drikker 5 genstande eller mere

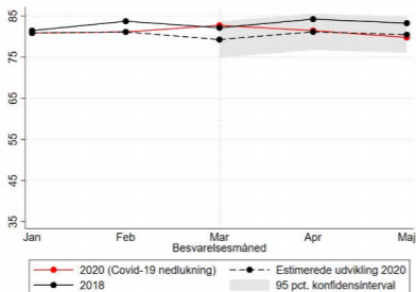
(d): Fædre

- Til gengæld drak mødre og fædre færre genstande ved alkoholforbrug i foråret 2020 sammenlignet med 2018

Beskæftigelse

(a) Mødre

(b) Fædre

- ▷ Mødres beskæftigelse faldt mens fædres var uændret → beskæftigelses gapet mellem mødre og fædre steg under nedlukning
- ▷ Kun mødre for 9 mdr. gamle børn oplevede fald i beskæftigelsen → forlængede deres barsel

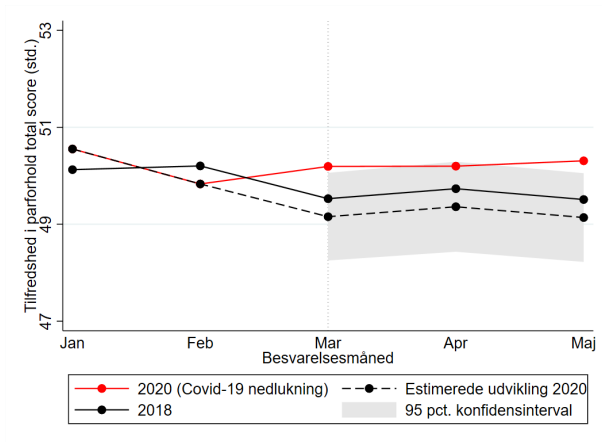
BØRN OG FORÆLDRES TRIVSEL

Overordnede tendenser

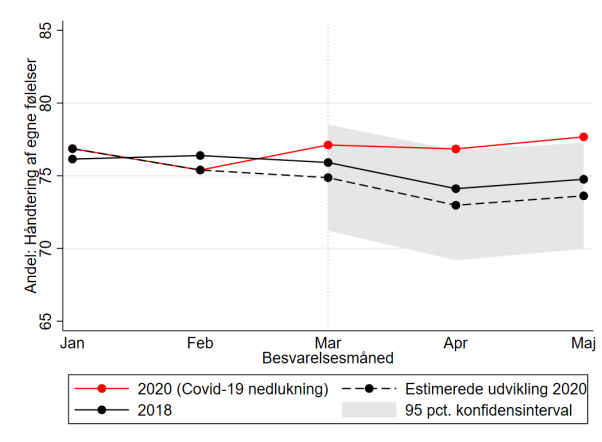
- ▷ Covid-19-nedlukningen reducerede ikke trivslen i danske småbørnefamilier – Tværtimod
- ▷ Fædrene: Ingen ændring i trivsel
- ▷ Børnene: Ingen ændring i trivsel
- ▷ Mødrene: Forbedring af mødres trivsel under nedlukningen → Fokus på mødrenes besvarelser

Tilfredshed i parforhold

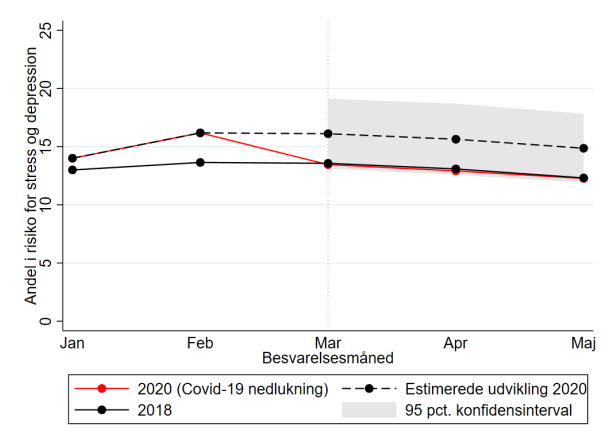
- ▷ Mødre rapporterer højere tilfreds i deres parforhold under nedlukningen sammenlignet med 2018

Evne til at håndtere egne følelser i relation med barnet

- ▷ Samme tendens ses for mødrenes vurdering af deres evne til at håndtere egne følelser i omgang med barnet

Risiko for stress og depression

- ▷ Andelen af mødre i risikozonen for stress/depression falder med ca. 3 pct.point fra en forventet andel på 15 pct. til 12 pct. under nedlukningen

Nedlukningen påvirkede hverdagen i danske børnefamilier

- ▷ Øget skærmtid
- ▷ Fald i mødres beskæftigelsesfrekvens
- ▷ Ændrede alkoholvaner

Trivslen ikke negativt påvirket – tendens til at nedlukning forbedrede mødres selvvaluerede trivsel på en række domæner

Tak til Egmont Fonden for at finansiere undersøgelsen. Forløbsundersøgelsen SPOR er finansieret af Novo Nordisk Fonden og midler fra satspuljen